

C I T Y | L
F O R M | T

2025

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

Kuršėnų miesto bendrojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano tvirtinimo“, keitimas

Planavimo organizatorius	ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS Kodas juridinių asmenų registre - 188726051 Vilniaus g. 263, 76337 Šiauliai Tel. (8 41) 59 66 42 El. p. prim@siauliuraj.lt www.siauliuraj.lt
Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas	KURŠĖNŲ MIESTO BENDROJO PLANO, PATVIRTINTO ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2011 M. BIRŽELIO 16 D. SPRENDIMU NR. T-170 „DĖL KURŠĖNŲ MIESTO BENDROJO PLANO TVIRTINIMO“, KEITIMAS
Planuojama teritorija	Kuršėnų miestas ir jai gretima teritorija (Kuršėnų miesto seniūnija, dalis Kuršėnų kaimiškosios seniūnijos, Šiaulių r. sav.)
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	Kompleksinis
Porūšis	Savivaldybės dalies bendrasis planas
Lygmuo	Vietovės
Etapas	Rengimo
Stadija	Sprendinių konkretizavimas
TPDIRS TPD Nr.	K-VT-91-22-783
Bylos žymuo	CF-22U-104
Tomas	V
Data	2025
Rengėjas	UAB CityForm LT Įmonės kodas: 304696907 S. Žukausko g. 4, LT-08244 Vilnius Tel.: +370 616 54100 / El. p.: info@cityform.lt / www.cityform.lt

Kontaktinis asmuo:
Projekto vadovė – Giedrė Ratkutė Skačkauskienė
Tel.: +370 616 54100 / El. p.: info@cityform.lt

Atestato Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
	UAB CityForm LT Direktorė	Gitana Mineikienė	
A1735	Projekto vadovė	Giedrė Ratkutė Skačkauskienė	

DARBAŲ PARENGUSIŲ SPECIALISTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Atlikta dalis	Vardas, pavardė / pozicija (kvalifikacijos atestato Nr.)	Parašas
1.	<i>Jvadas, 1-11 sk., GIS</i>	Giedrė Ratkutė Skačkauskienė / projekto vadovė (Nr. A1735)	
2.	<i>Jvadas, 1-11 sk., GIS</i>	Milda Urbonavičiūtė / architektė	

TURINYS

DARBA PARENGUSIŲ SPECIALISTŲ SĄRAŠAS	3
Įvadas	5
1. Bendrosios nuostatos	8
2. Pagrindiniai esamos būklės įvertinimo aspektai	14
3. Demografija, socialinė ir ekonominė aplinka	15
4. Funkcinis teritorijos naudojimas	17
5. Planuojamos teritorijos erdvinė struktūra	19
5.1. Užstatymo principai ir tipai	25
5.2. Užstatymo tankis, intensyvumas ir tūrio tankis	28
5.3. Užstatymo aukščio reglamentavimo planuojamoje teritorijoje principai	32
5.4. Teritorijų vystymo režimai	33
5.5. Mažmeninės prekybos objektų išdėstymo privalomieji reikalavimai	36
6. Nekilnojamasis kultūros paveldas	38
7. Gamtinė aplinka, saugomos teritorijos	41
7.1. Gamtinės saugomos teritorijos	41
7.2. Gamtinis karkasas	43
7.3. Miškai	50
7.4. Želdynai	50
8. Rekreacinis potencialas	52
9. Susisiekimo infrastruktūra	55
10. Inžinerinė infrastruktūra	60
11. Prioritetinės plėtros teritorijos	64

GRAFINĖ DALIS:

Pagrindinis sprendinių brėžinys M 1:2000

Gamtinio karkaso, želdynų ir rekreacijos sistemos vystymo brėžinys M 1:2000

Susisiekimo infrastruktūros vystymo brėžinys M 1:2000

Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinys M 1:2000

Ivadas

Bendras planas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir metodiniais nurodymais, reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentų rengimą, derinimą, tikrinimą, viešinimą, strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Bendras planas – kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai.

Planuojama teritorija

Kuršėnų miestas ir jai gretima teritorija (Kuršėnų miesto seniūnija, dalis Kuršėnų kaimiškosios seniūnijos, Šiaulių r. sav.)

Planavimo tikslai

- parengti teritorijos vystymo ekonominį, socialinį, kultūrinį pagrindimą;
- sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas;
- derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybės ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;
- atsižvelgti į planuojamos teritorijos kraštovaizdį ir biologinę įvairovę, geografinę padėtį, geologines sąlygas, esamas urbanistines, inžinerines sistemas, agrarines sistemas, žemės ir kito nekilnojamojo turto valdytojų, naudotojų ir trečiųjų asmenų interesus ir teises, architektūros, aplinkosaugos, visuomenės sveikatos saugos, gamtos apsaugos, paveldosaugos reikalavimus, valstybės ir viešojo saugumo, gynybos ir kitus poreikius.

Planavimo uždaviniai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinės ir erdvinės plėtros kryptis; ▪ optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą; ▪ numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės; ▪ detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius; ▪ atitaisyti kolizijas pagal pasikeitusius teisės aktus.
Plano keitimo etapai	Parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.
Kita informacija	Pagal poreikį atliekamas strateginio pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV). Grafinės dalies brėžiniai rengiami masteliu 1:2000.
Planas atliekamas vadovaujantis:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2022 metų liepos 5 d. sprendimas Nr.T-270 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano keitimo“; ▪ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-09-14 Nr. A-1666 įsakymas „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano keitimo organizavimo, planavimo tikslų ir planavimo darbų programos patvirtinimo“; ▪ AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2023-06-20 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282560; ▪ Viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ 2023-06-20 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282581; ▪ Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2023-06-20 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282606; ▪ Aplinkos apsaugos agentūros 2023-06-21 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282596; ▪ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2023-06-21 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282800; ▪ Akcinės bendrovės „Via Lietuva“ 2023-06-21 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282879; ▪ Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282975; ▪ Valstybinės miškų tarnybos 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282913; ▪ Telia Lietuva, AB 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG282989;

**Teritorijų planavimo
sąlygų neišdavė:**

- Akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283035;
  - Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283049;
  - Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283067;
  - Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2023-06-22 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283140;
  - Žemaitijos saugomų teritorijų direkcijos 2023-06-23 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283248;
  - LITGRID AB 2023-06-26 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283440;
  - Lietuvos kariuomenės 2023-06-27 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283672;
  - Uždarnosios akcinės bendrovės „Kuršėnų vandenys“ 2023-06-28 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG283923;
  - Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2023-07-04 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG284707.
-
- Lietuvos transporto saugos administracija;
  - Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra;
  - AB "Amber Grid".

1. Bendrosios nuostatos

Bendrajį planą sudaro raštu ir grafiškai išreikštų teritorijų planavimo sprendinių rezultatų visuma (aiškinamasis raštas ir brėžiniai). Parengtas pagrindinis brėžinys ir kiti brėžiniai, detalizuojantys planuojamą teritoriją, naudojimo ir apsaugos principus.

Sprendiniai konkretizuoja Kuršėnų miesto bendrojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano tvirtinimo“, keitimo bendrųjų sprendinių formavimo stadijos (konceptijos) sprendinius, kuriems pritarta 2024 10 15 Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-334.

Patvirtinti bendrojo plano keitimo sprendiniai galioja neterminuotai, jei teisės aktai nenustato kitaip. Bendrasis planas gali būti keičiamas, koreguojamas pagal poreikį Teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus taip pat žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus privaloma vadovautis bendrojo plano sprendiniais.

Iki bendrojo plano įsigaliojimo datos pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai (specialiojo teritorijų planavimo dokumentai) gali būti užbaigti rengti ir teikiami tvirtinti pagal iki tos datos išduotas planavimo sąlygas.

Savivaldybės dalies bendrasis planas rengiamas masteliu **M 1:2 000**, jame **nustatomi visi detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentai:**

1. teritorijos naudojimo tipai, galimos žemės naudojimo paskirtys, galimi žemės naudojimo būdai;
2. didžiausias leidžiamasis užstatymo intensyvumas (UI);
3. didžiausias leidžiamasis užstatymo tankis (UT), %;
4. didžiausias leidžiamasis užstatymo tūrio tankis (paslaugų bei pramonės ir sandėliavimo teritorijose);
5. didžiausias leidžiamasis pastatų aukštų skaičius ir pastatų aukštis, m;
6. galimi užstatymo tipai;
7. statinių paskirtys;
8. teritorijų vystymo režimai;
9. statinių statybos zona, riba ir linija;
10. inžinerinei ir socialinei infrastruktūrai reikalingų teritorijų ir (ar) inžinerinių komunikacijų koridorių ribos;
11. žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo principai (mažiausi ir (ar) didžiausi galimi žemės sklypų dydžiai);
12. atskirųjų želdynų plotai, priklausomųjų želdynų ir želdinių teritorijų dalys procentais;
13. kiti reikalavimai.

PASTABA: Servitutai, apsaugos zonos – esamos nekeičiamos, nauji servitutai ir apsaugos zonos bendrojo plano sprendiniuose nenustatomi, jie nustatomi kitais dokumentais pagal teisės aktų nuostatas.

Kuršėnų miesto bendrojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano tvirtinimo“, keitimo sprendiniai pakeičia šiuos planuojamos teritorijos ribose galiojančius detaliuosius planus (nuo šio bendrojo plano įsigaliojimo datos toliau išvardintų detaliųjų planų sprendiniai nustoja galioti):

1. Kt. paskirties žemės sklypo padalijimo, statybos ir teritorijos tvarkymo regl. nustatymas gyv. namo statybai Skirolaukio g. 3, Kuršėnai, Šiaulių rajonas (TPD registracijos Nr. T00003966);

2. Kitos paskirties sklypo padidinimo VŽF sąskaita, padalijimo, statybos reglamentų nustatymas antro gyvenamo namo statybai Aušros g. 11, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00004052);
3. Žemės sklypo ribų suformavimo išlikusiam nekilnojamam turtui (žemės sklypai) atkurti Pramonės g., Kuršėnų m., Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00004072);
4. Kitos paskirties žemės sklypo padidinimo VŽFS (iki 4a), statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo Aušros g. 8A, Kuršėnų m. Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00004156);
5. Kitos paskirties žemės sklypo padidinimo VŽFS (iki 4a), padalijimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo antro gyvenamo namo statybai Aušros g. 12, Kuršėnų m., Šiaulių rajone (TPD registracijos Nr. T00004158);
6. Kitos paskirties žemės sklypo (pramonės, sandėliavimo ir kt. objektams statyti ir eksploatuoti) padidinimo VŽFS, statybos reglamentų nustatymo Šiltnamio g. 26, Kuršėnai (TPD registracijos Nr. T00004163);
7. Pagrindinės tikslinės žemės sklypo naudojimo būdo papildymo (komercinės ir smulkaus verslo), statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo Vilniaus g. 5, Kuršėnų m. (Irena Jastrumskienė, Sigitas Uža) (TPD registracijos Nr. T00004171);
8. Kitos paskirties žemės sklypų ribų keitimo, padidinimo VŽF sąskaita, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymas Kaštonų g. 5A ir Kaštonų g. 7, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00004261);
9. Sklypo padalijimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo gyv. namų statybai, inž. infrastruktūros schemos parengimas Skirolaukio g. 14, Kuršėnai (TPD registracijos Nr. T00004261);
10. Žemės sklypo suformavimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo (sporto komplekso statybai) detalusis planas Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003343);
11. Kitos paskirties sklypų padalijimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymas gyvenamųjų namų statybai, inž. infrastruktūros schemos parengimas Pramonės g. 4B, 4C, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003427);
12. Kitos paskirties sklypo 9126/0017:18 padalijimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo antro gyvenamo namo statybai, inž. infrastruktūros schemos parengimas Skirolaukio g. 11, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003431);
13. Sklypo naudojimo būdo keitimo (į komercinės ir smulkaus verslo), statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo komercinių, administracinių pastatų statybai Vytauto g. 13, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003438);
14. Žemės sklypų sujungimo, padalijimo, dalies sklypų naudojimo būdo ir pobūdžio keitimo, statybos ir teritorijos tvarkymo ir naudojimo reglamentų nustatymo (komercinės paskirties objektų statybai Kurtuvėnų g.4,6, Vilniaus g.38,40,42 Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003536);
15. Žemės sklypo naudojimo būdo ir pobūdžio papildymo, statybos bei teritorijos tvarkymo ir naudojimo reglamentų nustatymo (buto paskirties keitimas į komercinę) Vilniaus g. 4, Kuršėnai (TPD registracijos Nr. T00003230);
16. Sklypo 9126/0013:5 padalijimo, statybos bei teritorijos tvarkymo ir naudojimo reglamentų nustatymo gyvenamųjų namų statybai Daugėlių g. 51A, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003235);
17. Žemės sklypo padidinimo VŽFS, sklypų 9126/0015:125 ir 9126/0015:124 sujungimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo Miško gėlių g. 18, Kuršėnai, SB „Šaltinėlis“ (TPD registracijos Nr. T00003917);
18. Žemės ūkio (sodų) paskirties sklypo ribų keitimo, padidinimo VŽFS, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo Kuršėnų m. SB „Šaltinėlis“ skl. 101 (TPD registracijos Nr. T00003930);
19. 2005-03-03 A-130 patvirtinto detaliojo plano koregavimas: kitos paskirties sklypo naudojimo būdo ir pobūdžio keitimo į visuomeninės paskirties naudojimo būdą, statybos bei teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo Durpynų g. 10, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003934);

20. Detaliojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. A-1033 „Dėl detaliojo plano Kuršėnų mieste Vytauto g. 30, tvirtinimo“ nepagrindinių rodiklių (statybos ribos ir statybos zonos) koregavimui žemės sklype Vytauto g. 30, Kuršėnų mieste, Šiaulių rajone (TPD registracijos Nr. T00004134);
21. Kitos paskirties žemės sklypo padalijimo, statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo gyvenamųjų namų statybai, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimo Kuršėnų m., Aušros g.30, Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00004352);
22. Žemės sklypo planas prilyginamas detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, Alėjos 30G, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00002834);
23. Žemės sklypo planą (sprendinių brėžinį), prilyginamą detaliojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Stoties g. 41 ir Stoties g. 43, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00002835);
24. Sklypo ribų suformavimo prie nuosavybės teise priklausančio pastato (siurblynės), statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymas, inž. infrastruktūros schemos parengimas Daugėlių g. 18, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00003211);
25. Sklypų suformavimo nuosavybės atstatymui (I. Tamošiūnienei, J. Tonkūnui), statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų statybai Kuršėnų m., Kuršėnų seniūnijoje (TPD registracijos Nr. T00003316);
26. Sklypo suformavimo nuosavybės atstatymui (Eugenijui Jokubauskui), statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo vienbučių ir dvibučių namų statybai detalųjį planą Kuršėnų m., Kuršėnų sen. (TPD registracijos Nr. T00003318);
27. Sklypo padalijimo, statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymas mažaaukščių gyvenamųjų namų statybai, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimas Kuršėnų m., Pramonės g. 1 (TPD registracijos Nr. T00003321);
28. Sklypo 9126/0005:80 naudojimo būdo ir pobūdžio papildymo, statybos bei teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimas Vytauto g. 20, Kuršėnų m., Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00003512);
29. Sklypo ribų suformavimo prie nuosavybės teise valdomo pastato (sandėlio), statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymas, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimas, apribojimų ir servitutų nustatymas Daugėlių g. 81, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00036308);
30. Sklypo ribų suformavimo, statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo gyvenamo namo statybai, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimas Laisvės g. , Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00038591);
31. Kitos paskirties sklypo 9126/0009:48 naudojimo būdo ir pobūdžio papildymo, statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo komercinių objektų statybai Vilniaus g. 49, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00039071);
32. Sklypo ribų suformavimo prie nuosavybės teise priklausančių pastatų, statybos bei teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo komercinės paskirties objektų statybai (pagal Kuršėnų miesto bendrąjį planą) Ventos g. 186, Kuršėnų m., Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00037439);
33. Sklypų ribų suformavimo prie esamų naudojamų pastatų ir statinių, statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymas, inž. infrastruktūros schemos parengimas, apribojimų ir servitutų nustatymas Ventos g. 85, Kuršėnų m., Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00038618);
34. Sklypo 9126/0009:56 padalijimo, statybos bei teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymas vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybai, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimas Kudirkos g. 35, Kuršėnų m., Šiaulių r. (TPD registracijos Nr. T00069628);

35. Žemės sklypo suformavimo, statybos bei privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo (laidojimo paslaugų statinių statybai), inžinerinės infrastruktūros schemos parengimo, apribojimų ir servitutų nustatymo Šiaulių rajone, Kuršėnų miesto seniūnijoje, Kuršėnų mieste, detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00070781);
36. Žemės sklypo suformavimo, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimo, apribojimų ir servitutų nustatymo Šiaulių rajone, Kuršėnų miesto seniūnijoje, Kuršėnų mieste, prie Ventos g., detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00070941);
37. Žemės sklypų ribų suformavimo prie daugiabučių gyvenamųjų namų, privalomųjų teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimų nustatymo, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimo, apribojimų ir servitutų nustatymo Šiaulių rajone, Kuršėnų miesto seniūnijoje, Kuršėnų mieste, detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00072004);
38. Kitos paskirties žemės sklypų (kad. Nr. 9126/0009:21 ir 9126/0009:67) sujungimo, naudojimo būdo keitimo, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo prekybinio objekto (virš 1000 kv.m bendro ploto) statybai, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimo Šiaulių rajone, Kuršėnų mieste, Vilniaus g. 43 ir Pelkės g. 2, detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00078765);
39. Žemės sklypų suformavimo prie nuosavybės teise priklausančių pastatų, teritorijos tvarkymo režimų nustatymo Kuršėnuose, Daugėlių g. 81 ir Pramonės g. 20, Kuršėnų miesto seniūnijoje, Šiaulių rajone detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00083347);
40. Žemės sklypo suformavimo prie nuosavybės teise priklausančių pastatų (buvusi degalinė su kiemo įrenginiais) Pramonės g. 20J, Kuršėnų mieste, statybos reglamentų nustatymo detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00084135);
41. Pavenčių individualios statybos kvartalo koregavimo projektas (TPD registracijos Nr. T00084768);
42. Individualios statybos kvartalas Kuršėnuose prie Maironio gatvės (TPD registracijos Nr. T00087455);
43. Kitos paskirties sklypų padalijimas, statybos bei teritorijos tvarkymo ir naudojimo reglamentų nustatymas gyvenamųjų namų statybai, inžinerinės infrastruktūros schemos parengimas Šiaulių r., Kuršėnų m., Pramonės g. 4B ir 4C. (TPD registracijos Nr. T00087833);
44. Sklypų ribų suformavimas prie pastatų (poliklinika, Šiaulių rajono centrinė ligoninė, garažai bei kiti pastatai), teritorijos tvarkymo ir statybos reglamentų bei servitutų nustatymas J. Basanavičiaus g. , Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00088148);
45. Dalies pastato funkcinės paskirties keitimas Gediminas g. 3, Kuršėnų m. (TPD registracijos Nr. T00089056);
46. Žemės sklypų ribų suformavimas komercinei ir administracinei paskirčiai, statybos reglamentų nustatymas, sklypų suformavimas prie Pavenčio g. 7A ir 8A, greta L. Ivinskio aikštės, Kuršėnų mieste, Šiaulių rajone (TPD registracijos Nr. T00089071);
47. Kuršėnų miesto centrinės dalies statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymo detalusis planas (TPD registracijos Nr. T00090167);
48. Žemės sklypų ribų suformavimo prie nuosavybės teise priklausančių pastatų (gamyklos ir sandėlio), statybos reglamentų nustatymo detalusis planas (Daugėlių g. 81, Kuršėnai) (TPD registracijos Nr. T00094751);
49. Kuršėnų autobusų stoties su prieigomis sutvarkymo detalusis planas (supaprastinta rengimo tvarka) (TPD registracijos Nr. T00094753).

Bendrieji tekstiniai reglamentai taikomi planuojamos teritorijos ribose:

1. Bendrojo plano sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja saugomas teritorijas bei veiklą jose reglamentuojantiems teisės aktams. Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės saugomos vadovaujantis ES gamtos buveinių, laukinės augmenijos bei gyvūnijos direktyva (92/43/EEC), kitais minėtas teritorijas reglamentuojančiais teisės aktais.
2. Teritorijos, esančios gamtiniame karkase, vystomos pagal Gamtinio karkaso nuostatus ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatas.
3. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros vertybių apsaugos įstatymu, kitais nekilnojamojo kultūros paveldo saugojimą, tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.
4. Nustatytieji maksimalūs užstatymo aukščio, užstatymo tankio ir užstatymo intensyvumo reglamentai nurodyti žemės sklypui. Šie reglamentai skirti naujiems žemės sklypams arba naujos statybos objektams esamuose žemės sklypuose. Jei esami užstatymo intensyvumo, tankio ir aukščio parametrai yra didesni nei numatyti šiame bendrajame plane, jie gali būti išlaikyti esamus statinius remontuojant bei rekonstruojant.
5. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys privalo nustatyti ir įteisinti SAZ. Keičiantis veiklos vykdymo mastams, SAZ turi būti tikslinamas. SAZ turi būti nustatomas žemės sklypo ribose, kuriame vykdoma atitinkama veikla. SAZ gali būti nustatytas už sklypo ribos tuo atveju, jei yra susitariama su nekilnojamojo turto (kuris patenka į SAZ) savininkais, numatant kompensacines priemones ir įregistruojant SAZ į Nekilnojamojo turto registrą.
6. Planuojamoje teritorijoje veikla vykdoma atitinkant higienos normų reikalavimus ir nesudarant neigiamo poveikio ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma veikla gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams ir kitoms vertybėms (taip pat saugomoms teritorijoms).
7. Tikslios rezervuojamų teritorijų ribos bei apimtys nustatomos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose. Rezervuojamos teritorijos susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorių teritorijoms, želdynams. Pagal poreikį savivaldybė gali numatyti ir kitų teritorijų rezervavimą visuomenės poreikiams nei numatyta šio bendrojo plano sprendiniuose.
8. Dėl to, kad Šiaulių rajono savivaldybės strateginiuose dokumentuose ir juos palydinčiuose kituose dokumentuose šiai dienai neišskirtas poreikis objektams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka turi būti organizuojami architektūriniai konkursai, yra neįvardinami konkretūs objektai. Tačiau, įgyvendinant Architektūros įstatymo 13 str. nuostatas, teikiami principai dėl objektų, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka turi būti organizuojami architektūriniai konkursai:
  - naujai statomiems ypatingiems visuomeniniams pastatams (mokslo, kultūros, gydymo, sporto, religinės paskirties ir kt. pastatams), kurių naudojimui reikalinga kitos paskirties žemė, visuomeninės paskirties teritorijos žemės naudojimo būdas bei statybai naudojamos visuomenės lėšos (pagal LR statybos įstatyme teikiamą sąvoką). Minėtų pastatų architektūriniuose konkursuose taip pat turi būti išnagrinėtas objekto gretimybėje esantis urbanistinės, gamtinės aplinkos kontekstas;
  - kiti objektai, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka organizuojami architektūriniai konkursai, gali būti nustatomi Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu.
9. Veikla paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuojama ir neturi prieštarauti Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašui, patvirtintam Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (taip pat vėlesniais pakeitimais), Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių nuostatomis. Bendrajame plane nustatytos paviršinių

- vandens telkinių pakrantės apsaugos juosta ir apsaugos zona turi būti tikslinamos vadovaujantis galiojančiais teisės aktais rengiant teritorijų planavimo ar statybos projektus.
10. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja akcinė bendrovė „Via Lietuva“) juostos ribų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo trečio skyriaus antru skirsniu taikomos kelių apsaugos zonos, jų reikalavimai. Teritorijose, kurios patenka į kelių apsaugos zonas, galima veikla neprieštaraujanti Pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašui.
  11. Bendrojo plano sprendiniais esami įvažiavimai, patekimai į žemės sklypus nekeičiami, o esant poreikiui nauji privažiavimai gali būti formuojami servitutais ir / ar formuojant Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijų naudojimo būdo žemės sklypus. Teritorijų reglamentavimu sudaromos sąlygos numatyti Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijų naudojimo būdą, taip užtikrinant galimybę privažiuoti prie sklypų. Valstybinės reikšmės kelių ruožuose, gatvėse nuovažų, naujų jungčių skaičius griežtai ribojamas, nustatomas vadovaujantis kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“. Bendruoju planu valstybinės reikšmės kelių ruožuose nauji privažiavimai prie pavienių sklypų nesprenžiami. Privažiavimai prie pavienių sklypų sprenžiami vėlesniais etapais, formuojant servitutus gretimybėje esančiuose sklypuose kuriems yra užtikrinti privažiavimai.
  12. Visais atvejais rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus potvynių grėsmės teritorijos turi būti tikslinamos atsižvelgiant į Potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ galiojančią redakciją.
  13. Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos yra nustatytos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų žemėlapiu (arba Pakrančių teritorijų žemėlapiu) nepatvirtintu projektu. Visais atvejais rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos turi būti tikslinamos.
  14. Statybos zonos gali būti tikslinamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus.

PASTABA: Bendruoju planu nagrinėjamoje teritorijoje, pagal Žemės gelmių registro duomenis (Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos) nėra prognozių, parengtinais ir detaliais išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkinių.

2. Pagrindiniai esamos būklės įvertinimo aspektai

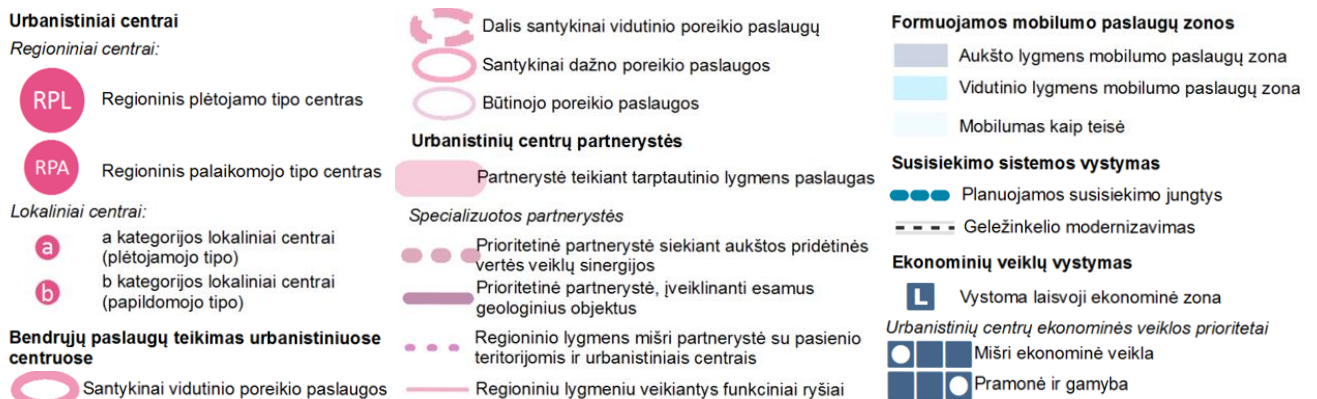
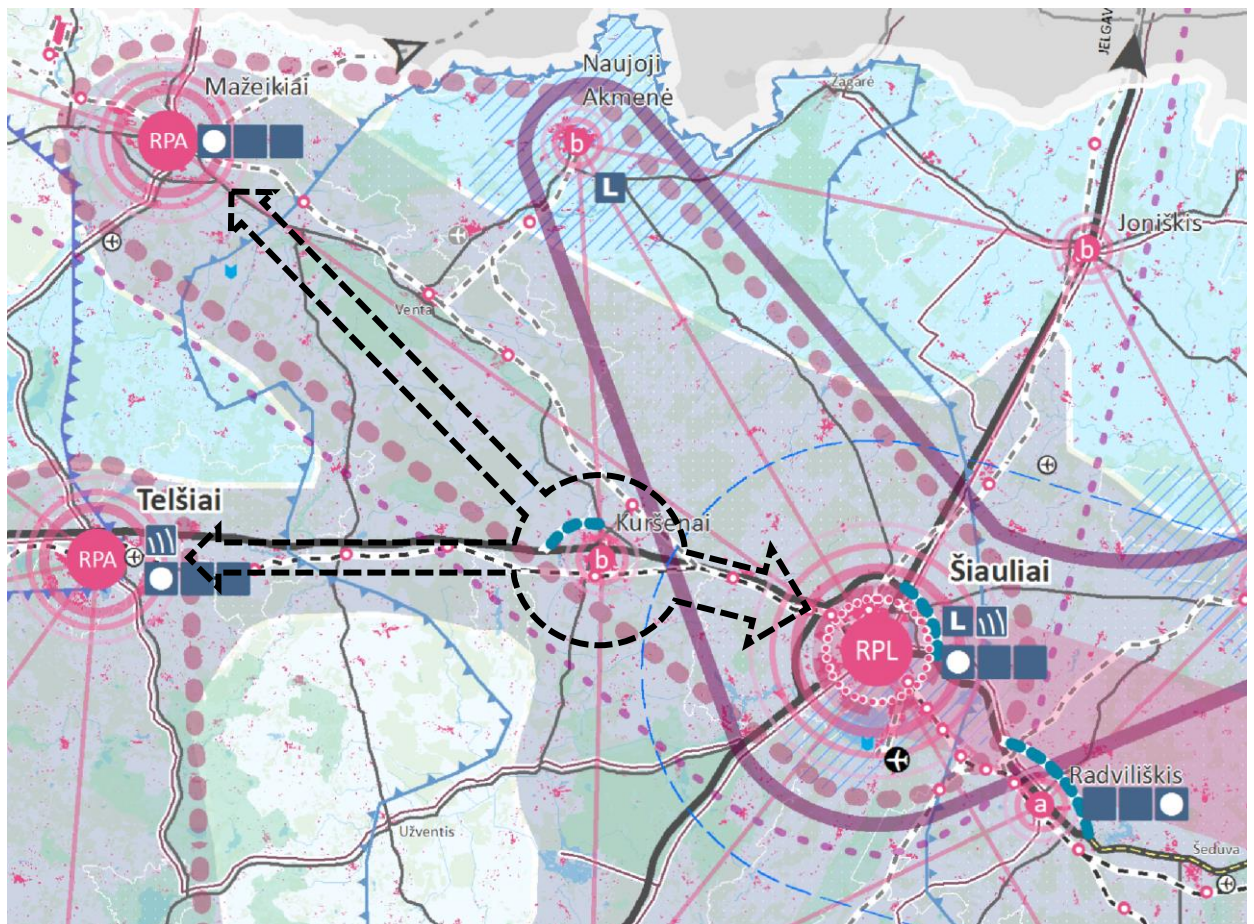
Esamos būklės įvertinime išskiriamos šios pagrindinės problemos ir/ar probleminės teritorijos:

1. Pagrindinė (dažno poreikio) socialinė infrastruktūra turi atitikti vietos gyventojų poreikius tiek kiekybine, tiek kokybine prasme. Kuršėnų mieste beveik 100 % užpildytos ikimokyklinio ugdymo įstaigos. Reikalinga esamų ikimokyklinių ugdymo įstaigų plėtra arba naujo lopšelio-darželio statyba Pavenčių rajone.
2. Viena iš oro taršos problemų yra vis dar vykstantis tranzitinis eismas pagrindinėmis - Vilniaus ir Vytauto gatvėmis. Tačiau perspektyvoje tai bus išspręsta formuojant naują Kuršėnų aplinkkelio trasą (tam šiai dienai atliekami planavimo darbai). Pasikeitus eismo srautams (atitinkamai sumažėjus eismo keliamai taršai, triukšmui), bus reikalinga nauja Vytauto, Vilniaus gatvių vizija, prioritetą teikiant humanizavimui.
3. Planuojamoje teritorijoje Daugėlių ir Pavenčių miesto dalys nėra susietos urbanistiniu audiniu su centrine miesto dalimi, tai skatina judėjimą iš šių miesto dalių į centrą autotransportu.
4. Kuršėnų gyventojų rekreacijos poreikiams neįsisavintos gamtinės Kuršėnų miesto teritorijos: minimaliai centrinėje miesto dalyje įsisavintos Ventos upės pakrantės bei pietinėje miesto dalyje esantys pušynai, menkai įsisavinti Kuršėnų miesto tvenkiniai. Trūksta vientisos atskirųjų želdynų sistemos, jungčių tarp skirtingų mieste esančių gamtinių elementų.
5. Sodininkų bendrijų teritorijoje yra prasidėjusi „neoficiali“ konversija į gyvenamąsias teritorijas. Tai yra situacija, kai tiesiogiai taikomos įstatymo nuostatos be kompleksinio teritorijų vystymo. Pagal Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo nuostatas sodininkų bendrijų teritorijose galima vienbučio gyvenamojo namo statyba neįgyvendinant kitų gyvenamųjų teritorijų naudojimui reikalingų aspektų, t.y. sudaromos sąlygos sodininkų bendrijų teritorijos konversijai į „neoficialius“ gyvenamuosius kvartalus neformuojant atitinkamos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros, viešųjų erdvių sistemos – taip paliekant ir nesprenžiant sodų teritorijose pernelyg siaurų infrastruktūros koridorių inžineriniams tinklams plėtoti, teritorijos bendro naudojimo želdynams nebuvimo klausimo, nenumatant adekvačios gyvenimo kokybės galimybių. Sprendžiant šią problemą kompleksiskai, būtų sudaromos sąlygos konversijai į kokybiškas gyvenamąsias teritorijas.
6. Kuršėnų mieste nemažai turizmui patrauklių objektų, per miestą eina turizmo trasos, tačiau labai trūksta kokybiškos maitinimo ir apgyvendinimo infrastruktūros.
7. Planuojamos teritorijos ribose trūksta gatvių infrastruktūros kokybės – gatvių kietomis dangomis, pėsčiųjų takų, dviračių takų. Ypač svarbu išplėtoti saugų bei rišlių pėsčiųjų ir dviračių takų tinklą, kuris jungtų gyvenamąsias teritorijas su viešąsias paslaugas teikiančiais objektais, atskiraisiais želdynais.
8. Planuojamoje teritorijoje menkai išvystyti lietaus nuotekų surinkimo tinklai. Lietaus nuotekų surinkimui taip pat reikalinga ieškoti kitų tvarių priemonių, galimai išnaudojant viešųjų erdvių, atskirųjų želdynų plotus kai vanduo sulaikomas ir pamažu suleidžiamas į gruntą palaikant požeminio vandens lygį (vietos ekosistemos stabilumo rodiklis), apsaugant teritorijas nuo užtvindymo.

3. Demografija, socialinė ir ekonominė aplinka

Kuršėnų miestas yra arti Šiaulių miesto (apie 20 km. atstumu), todėl jo augimas urbanistiniu požiūriu tiesiogiai koreliuoja su Šiaulių miesto ir regiono vystymusi. Tai, kad Šiaulių miesto ir regiono ekonominė aplinka turėtų gerėti, arba bent jau neblogėti artimiausiais dešimtmečiais, suponuoja suformuoti ir patvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijos II alternatyvos sprendiniai (iki 2050 m.). Juose numatytas pagrindinių urbanistinių centrų - Šiaulių ir Panevėžio, kaip ir Vilniaus – Kauno, partnerystės principas arba kitaip nusakant - didžiųjų miestų partnerystės sukuriama sinergija, didintų bendrą šalies vaidmenį tarptautiniu lygiu, bei atitinkamai generuotų visokeriopą naudą vidinei šalies gerovei, didintų gyvenimo kokybę regionuose.

3.1 pav. Ištrauka iš LR BP 2030 brėžinio „Regionai 2030“

Realizuojant minėtus sprendinius, ekonominės aplinkos gerėjimo poveikis būtų ir Kuršėnų miestui, tai savo ruožtu prisidėtų prie vietovės patrauklumo, naujų gyventojų, kompetencijų pritraukimo.

Nors, remiantis Oficialiosios statistikos portalo duomenimis, Kuršėnų mieste gyventojų skaičius kasmet mažėja (mažėja ir bendras gyventojų skaičius Šiaulių rajono savivaldybėje), gretimoje Šiaulių miesto savivaldybėje gyventojų skaičius stabilizavosi ir nuo 2020-ųjų metų pradėjo augti. Kadangi Šiaulių miestas darosi patrauklesnis kurtis naujiems gyventojams, strategiškai didinti ir Kuršėnų miesto patrauklumą norintiems įsikurti Šiaulių regione, arti Šiaulių miesto, formuojant aukštesnes gyvenimo sąlygas (plėtojant viešųjų erdvių sistemą, socialinę, inžinerinę infrastruktūrą pagrįstą tvariais sprendimais, sudarant palankias sąlygas ekonominei aplinkai), raiškesnį teritorijos identitetą.

3.1 lentelė. Bendrosios nuolatinių gyventojų skaičiaus stebimoje teritorijoje tendencijos

	2015 m.	2020 m.	2025 m.	Pokytis 2015-2025 m., gyv. / proc.
Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje, asmenys				
Šiaulių miesto savivaldybė	104 009	100 610	111 971	+7 962 / + 7,7 proc.
Šiaulių rajono savivaldybė	41 996	41 159	40 361	-1 635 / -3,9 proc.
Kuršėnų miestas	11 369	11 016	10 498	-871 / -7,7 proc.

Duomenų šaltinis: Oficialiosios statistikos portalo duomenys.

Išskiriami šie Kuršėnų miesto demografinės, socialinės ir ekonominės aplinkos gerinimo prioritetai:

- *Gyvenamosios vietovės paslaugų ir socialinės infrastruktūros kiekybinių ir kokybinių, poreikių atitinkančių bei konkurencingų Šiaulių miestui parametrų formavimas.*
  - Formuojama kokybiškesnė, platesnio spektro paslaugų ir socialinė infrastruktūra mažins paslaugų poreikį Šiaulių mieste. Gaunant kokybiškas paslaugas vietoje formuojama čia gyvenančių žmonių aukštesnė gyvenimo kokybė, didinamas Kuršėnų gyvenamosios vietovės patrauklumas.
  - Kuršėnai su išplėtotą ir patogią paslaugų ir socialinę infrastruktūrą galėtų būti alternatyvi vieta įsikurti gyventojams, šiuo metu sparčiai besikuriantiems Šiaulių miesto priemiestinėse gyvenvietėse.
  - Kuršėnai, būdami stipriu lokaliu centru, gebėtų teikti kokybiškesnes viešąsias paslaugas ir Kuršėnų kaimiškiosios seniūnijos gyventojams.
- *Gyvenamosios vietovės charakterio, identiteto suformavimas.*
  - Kuršėnų urbanistinės struktūros formavimuisi didelę reikšmę turėjo įvairūs istoriniai laikotarpiai, tačiau per laiką išsigrynino stačiakampio plano miesto centro struktūra su perimetrinio užstatymo kvartalais ir aikšte. Siūloma tai išlaikyti ir saugoti. Taip pat svarbus dvaro atsiradimas ir jo bei jo aplinkos tolimesnis puoselėjimas (Kuršėnų pėsčiųjų tilto per Ventos upę įrengimas, Kuršėnų Lauryno Ivinskio aikštės sutvarkymas). Šie ir kiti objektai (tūrinės-funkcinės dominantės) – Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centras, Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazija, Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija – sudaro grandinę, kurią siūloma pabrėžti (tiek užstatymo išraiška, tiek paslaugų įvairovė). Taip pat siūloma pabrėžti ir pagrindinius patekimus į miestą. Ryški vietovės *genius loci* didina jos patrauklumą, gyventojų bendruomeniškumą.
- *Vieningos gyvenamosios vietovės erdvinės ir funkcinės struktūros sukūrimas.*
  - Teritorija funkciškai zonuojama, plėtojama centrinė dalis – formuojamas kompaktiškas Kuršėnų miesto centras. Akcentuojama kokybinė plėtra, savitumo išlaikymas ir saugojimas.

- Vystant bendro naudojimo erdvių, želdynų sistemą, didinamas bendro naudojimo erdvių, želdynų plotas, taip didinant ir bendro rekreacinės paskirties želdynų plotą tenkantį vienam gyventojui.
- Formuojama vieninga užstatytų, užstatomų ir bendro naudojimo erdvių, želdynų sistema apjungianti visas funkcines ir struktūrines dalis – siūlomi tiltai per Ventos upę ir viešųjų erdvių tinklas, jungiantis žalias miesto erdves ir skirtingas miesto dalis.
- Užtikrinami kiti susisiekimo ryšiai, inžinerinė infrastruktūra.
- Kuršėnų bendro naudojimo erdvių, želdynų sistema integruojama į aplinkines gamtines teritorijas.
- Kuršėnų mieste tam tikroms teritorijoms tikslinga taikyti konversiją, taip bus sudaromos sąlygos kokybiškai gyvenamajai, paslaugų aplinkai.

4. Funkcinis teritorijos naudojimas

Reglamentinių teritorijos funkciniams naudojimams išreikšti nustatomi teritorijų naudojimo tipai. Nustatant teritorijos vystymo tipus buvo įvertinti Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai.

Teritorijos naudojimo tipai ir jų turinys

- **Mišškai ir miškinga teritorija (MI)** (miškų ūkio paskirties žemė).
- **Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija (ZU)** (žemės ūkio paskirties žemė). Teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė su pavieniais žemės ūkio ar alternatyviajai veiklai reikalingais statiniais ir pavienėmis ūkininkų sodybomis.
- **Vandens (VA)** (vandens ūkio paskirties žemė). Vandens telkiniai ir jų eksploatavimui reikalinga teritorija. Gali būti diferencijuojama pagal vandens ūkio paskirties žemės naudojimo būdus.
- **Mišri centro teritorija (GC)** (kitos paskirties žemė). Kuršėnų miesto centras.
- **Mišri gyvenamoji teritorija (GM)** (kitos paskirties žemė). Kuršėnų miesto pacentriai. Teritorija, skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatams ir prekybos, paslaugų, maitinimo, viešbučių, kultūros, mokslo, sporto ir administracinės paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai, taip pat rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais ir viešosiomis erdvėmis.
- **Gyvenamoji teritorija (GG)** (kitos paskirties žemė). Teritorija, skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalams su šios teritorijos gyventojų aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ir kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais.
- **Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija (GV)** (kitos paskirties žemė). Ekstensyviai užstatyta teritorija, skirta vieno ir dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalams su šios teritorijos gyventojų aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ir kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais.
- **Specializuotų kompleksų teritorija (SK)** (kitos paskirties žemė). Šiam teritorijų naudojimo tipui priskirtos nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijos. Tai teritorija, skirta ligoninių, sanatorijų, aukštųjų mokyklų, krašto apsaugos, visuomenės saugos kompleksams ir kitiems specializuotiems kompleksams, nurodant jų tikslinę paskirtį.
- **Paslaugų teritorija (PA)** (kitos paskirties žemė). Teritorija, skirta viso miesto ar jo rajono gyventojų aptarnavimui reikalingiems prekybos, paslaugų objektams, administracinės paskirties pastatams,

kitiems negyvenamosios paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesusijusi su taršia gamyba. Galimas esamų gyvenamųjų pastatų remontas, rekonstrukcija.

- **(Perspektyvinės) paslaugų teritorijos (PA)** (kitos paskirties žemė). Perspektyvinė teritorija, skirta viso miesto ar jo rajono gyventojų bei besiribojančiu krašto keliu Nr. 203 pravažiuojančių žmonių aptarnavimui reikalingiems prekybos, paslaugų objektams, administracinės paskirties pastatams, kitiems negyvenamosios paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesusijusi su taršia gamyba. Galimas esamų gyvenamųjų pastatų remontas, rekonstrukcija.
- **Socialinės infrastruktūros teritorija (SI)** (kitos paskirties žemė). Teritorija, skirta bendruomenės poreikiams reikalingiems kultūros, švietimo, visuomenės sveikatos saugos, sporto ir sveikatingumo, rekreacijos ir turizmo, religinės paskirties ir kitiems viešojo naudojimo objektams.
- **Pramonės ir sandėliavimo teritorija (PER)** (kitos paskirties žemė). Teritorija, skirta gamybai, sandėliavimui, logistikai, atliekų perdirbimui, saulės elektrinių parkams, esant poreikiui – komercijai ir verslui.
- **Inžinerinės infrastruktūros koridorius (TK)** (kitos paskirties žemė). Linijinė neužstatyta teritorija skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams.
- **Inžinerinės infrastruktūros teritorija (TI)** (kitos paskirties žemė). Teritorija, skirta susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektams, komunalinėms įmonėms.
- **Vandenvietė (VV)** (kitos paskirties žemė). Esamos vandenvietės teritorija.
- **Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija (BZ)** (kitos paskirties žemė). Gamtinių kraštovaizdžio struktūros elementų dominuojamos urbanizuotų teritorijų neužstatytos viešosios erdvės – skverai, parkai ir kitos gamtinės teritorijos skirtos rekreacijai, lankymui ir pažinimui, gyvenamosiose vietovėse esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai, taip pat kapinės, botanikos ir zoologijos sodai. Kiekviena bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija yra formuojama atskiru žemės sklypu.

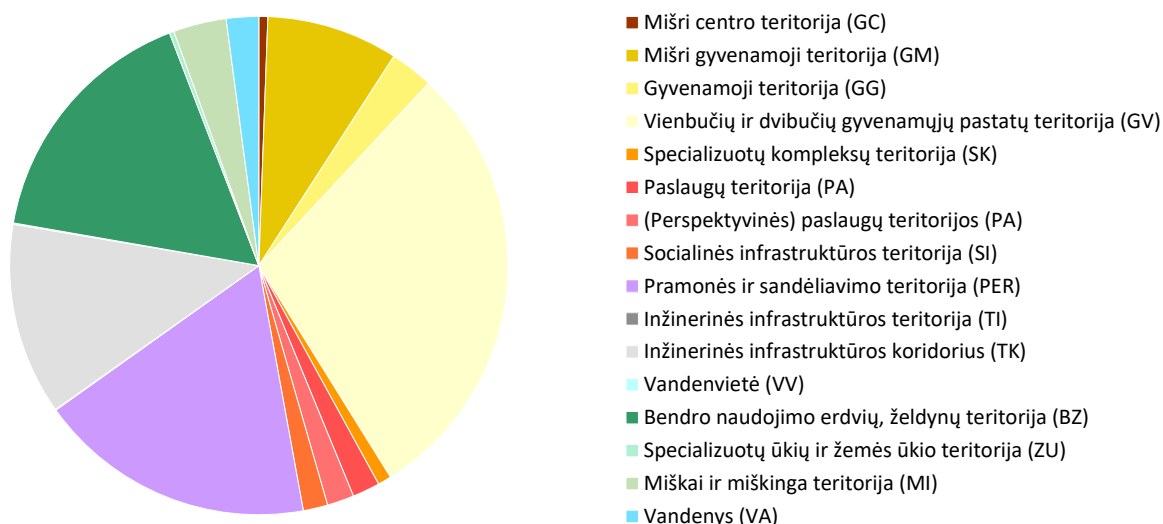
Teritorijų naudojimo tipų pasiskirstymas pateikiamas Pagrindiniame sprendinių brėžinyje, o detalios teritorijų vystymo galimybės teritorijų naudojimo tipuose detaliai nusakytos Pagrindinio sprendinių brėžinio Teritorijų naudojimo reglamentų lentelėje. Teritorijų naudojimo tipų balansas pateikiamas 4.1 lentelėje.

4.1 lentelė. Teritorijos naudojimo balansas

Teritorijos naudojimo tipas	Teritorijos plotas, ha	Teritorijos plotas, %
Teritorijos tinkamos gyventi	637,18 ha	41,14 %
Mišri centro teritorija (GC)	9,06 ha	0,58 %
Mišri gyvenamoji teritorija (GM)	132,21 ha	8,54 %
Gyvenamoji teritorija (GG)	43,61 ha	2,82 %
Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija (GV)	452,30 ha	29,20 %
Teritorijos netinkamos gyventi	821,22 ha	53,02 %
Specializuotų kompleksų teritorija (SK)	13,69 ha	0,88 %
Paslaugų teritorija (PA)	27,55 ha	1,78 %
(Perspektyvinės) paslaugų teritorijos (PA)	27,12 ha	1,75 %
Socialinės infrastruktūros teritorija (SI)	24,56 ha	1,59 %
Pramonės ir sandėliavimo teritorija (PER)	278,92 ha	18,01 %
Inžinerinės infrastruktūros teritorija (TI)	0,85 ha	0,05 %
Inžinerinės infrastruktūros koridorius (TK)	192,98 ha	12,46 %
Vandenvietė (VV)	1,17 ha	0,08 %
Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija (BZ)	254,38 ha	16,42 %
Kitos teritorijos		
Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija (ZU)	4,71 ha	0,30 %
Miškai ir miškinga teritorija (MI)	53,35 ha	3,44 %
Vandenys (VA)	32,47 ha	2,10 %
Viso:	1548,83 ha	100 %

4.1 pav. Teritorijos naudojimo balansas

Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo principai. Šio bendrojo plano sprendiniuose, viešosioms erdvėms, kurioms nėra suformuoti žemės sklypai, nustatomos galimos žemės sklypų ribos (žr. Pagrindinį brėžinį, sutartinis žymėjimas „Siūlomi formuoti žemės sklypai bendro naudojimo teritorijoms ir želdynams“). Viešųjų erdvių esami žemės sklypai turi būti išlaikyti tokie, kokie yra suformuoti ir registruoti Nekilnojamojo turto registre ir kadastrė. Taip pat Pagrindinio brėžinio Teritorijų naudojimo reglamentų lentelėje nurodomi mažiausi ir (ar) didžiausi galimi žemės sklypų dydžiai atitinkamų naudojimo būdų žemės sklypams. Šios reikšmės

taikomos tik skaidant (pertvarkant) žemės sklypus. Kai galimo žemės naudojimo būdo žemės sklypams nenurodytos konkrečios mažiausios ir (ar) didžiausios galimos žemės sklypų dydžių reikšmės Pagrindinio brėžinio Teritorijų naudojimo reglamentų lentelėje, formuojant žemės sklypus laikomasi šių principų: žemės sklypai turi būti racionalių ribų ir tinkami naudoti pagal jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės sklypo naudojimo būdą; žemės sklypai turi būti formuojami ir pertvarkomi taip, kad nepablogėtų šių žemės sklypų sąlygos ir galimybės ūkinei veiklai vystyti bei veiklos sąlygos gretimų žemės sklypų naudotojams; formuojant ar pertvarkant žemės sklypus, jų ribos turi būti derinamos su natūraliomis (gamtinėmis) ribomis (upėmis, upeliais, melioracijos grioviais ar kanalais, ežerais, tvenkiniais, griovomis (raguvomis), medžių eilėmis) ir su statinių išdėstymu; formuojant ar pertvarkant žemės sklypus turi būti tenkinami Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimai.

5. Planuojamos teritorijos erdvinė struktūra

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas numato, kad miestai turi būti vystomi vadovaujantis kompaktiškumo principais.

Kompaktiškas miestas – miestas, kuriam būdingas intensyvus, lokaliai išsidėsčiusių paslaugų naudojimas daugiafunkcėse urbanistinėse struktūrose, tvarus, išmanus ir ekonomiškai išteklių naudojimas, prieinama kokybiškų bei mišrių paslaugų pasiūla, skatinamas tankus apgyvendinimas prioritizuojant regeneracinę plėtrą, išvystytas viešasis transportas, prioritizuojamas judėjimas dviračiais, pėsčiomis ar kitokiu ekologišku transportu mažinant neigiamas ekologines pasekmes.

Kadangi Kuršėnų miestas yra lokalinis B kategorijos centras, jam nustatomi kompaktiškumo principai „Kokybiškos vietinės paslaugos (1)“, „Mobilumas ir susisiekimas (3)“, „Vietinė produkcija (4)“ bei „Intensyvus naudojimas, tankumas (5)“ (žr. j 5.1 pav.).

5.1 pav. Ištrauka iš LR BP 2030 tekstinės dalies

- **Kokybiškos vietinės paslaugos (1).** Užtikrinti kokybiškų darbo, mokslo, pramogų ir sveikatos įstaigų įvairovę, skatinti vietos bendruomenių iniciatyvumą paslaugų teikimui. Užtikrinti viešų paslaugų prieinamumą visiems gyventojams pagal paslaugų pasiekiamumo hierarchiją. Viešosiomis investicijomis skatinti mišraus pobūdžio partnerystes, teikiant paslaugas tarp privačių verslų, viešų paslaugų teikėjų ir vietos bendruomenių.
- **Efektyvus mobilumas ir optimali susisiekimo infrastruktūra (3).** Skatinti vaikščiojimo ir bevariklio transporto priemonių naudojimą ir didinti pasirinkimo galimybes, pritaikyti šiems judėjimo būdams susisiekimo infrastruktūros vystymą, užtikrinti kokybiškas ir saugias viešojo transporto paslaugas. Miesto plėtrą koncentruoti ties reikšmingais viešojo transporto srautų multimodalinais taškais. Skatinti daugiurūšiškumą, didinti daugiurūšio transporto pasirinkimo galimybes, vystyti bevariklio transporto ir dalijimosi sprendinių infrastruktūrą. Vyriausybei bendradarbiaujant su savivaldybėmis diegti išmaniąsias technologijas (integruotas visų viešojo transporto rūšių elektroninis bilietas, elektra varomas viešasis transportas).
- **Vietinė produkcija (4).** Pirmenybę teikti centralizuotam šilumos ir vandens tiekimui, vietos prekėms ir pagrindinėms paslaugoms, kai panaudojami vietiniai išteklių siekiant mažinti priklausomybę nuo toli esančių energijos, vandens, maisto ir kitų išteklių šaltinių. Viešosiomis investicijomis remti lokaliai gaminamą ir naudojamą atsinaujinančią energiją, vietinį žemės gelmių išteklių potencialą, taupų žemės naudojimą (vystyti teritorijas naudojant optimalios ar minimalius gamtinius išteklius, mažinti žemės naudojimo mastą). Skatinti vietos bendruomenių socialinį verslumą, lokaliai susidariusių atliekų panaudojimą (taikyti žiedinės ekonomikos principus) produkcijai ar energijai išgauti. Skatinti teritorijų mišrų naudojimą, kurios padėtų sukelti masto ekonomiją, miestų atsparumą klimato kaitai ir aplinkos darnumą.
- **Intensyvus naudojimas, tankumas (5).** Formuoti kompaktiškas užstatymo struktūras, optimalaus užstatymo tankį sieti su miesto struktūros specifika (atsižvelgti į užstatymo principus, mastelį, foninį aukštį, miestovaizdžio siluetą). Skatinti aukštą architektūros kokybę, žmogiško mastelio kūrimą (funkciškai ir estetiškai žmonėms pritaikytų erdvių formavimas). Įvairovę ir veiklų intensyvumą kurti įveiklinant pastatų pirmuosius aukštus, intensyvinti jungtis tarp atvirų erdvių ir pastatų teikiamų funkcijų, viešųjų paslaugų. Naujai planuojamų teritorijų aukštingumą derinti pagal egzistuojantį foninį užstatymą.

Kompaktiškumo principų taikymo sprendimai Kuršėnų mieste:

- Kompaktiškumo principui „**Kokybiškos vietinės paslaugos (1)**“ plėtoti sudaromos sąlygos per pacentrių (teritorijos naudojimo tipo „Mišri gyvenamoji teritorija (GM)“ teritorijų), išsidėsčiusių tolygiai po miesto teritoriją pagal pagrindines miesto arterijas, vystymą. Šiose teritorijose be pagrindinio miesto centro sudaromos sąlygos mišriausiam naudojimui. Tolygesnis paslaugų pasiskirstymas palaikytų teritorijų, nutolusių nuo centro bei vietinių bendruomenių gyvybingumą.
- Kompaktiškumo principui „**Mobilumas ir susisiekimas (3)**“ plėtoti sudaromos sąlygos per pėsčiųjų ir dviračių takų bei tiltų per Ventos upę plėtrą. Siūloma vystyti miesto idėja „Žalioji žiedas“, kur viešųjų erdvių tinklas jungtų žaliąsias miesto erdves ir skatintų gyventojus tarp skirtingų miesto dalių, gyvenamųjų ir paslaugų ar darbo vietų teritorijų, patogiai ir patraukliai keliauti pėsčiomis ir dviračiu.
- Kompaktiškumo principui „**Vietinė produkcija (4)**“ plėtoti sudaromos sąlygos per kokybiškos, konkurencingos Šiaulių miestui, vietinės paslaugų infrastruktūros vystymą, atsinaujinančią energijos išteklių energetikos plėtrą, patrauklių verslų pramonės ir sandėliavimo teritorijų, paslaugų teritorijų, kuriose telktųsi miesto gyventojų darbo vietas, kūrimą.
- Kompaktiškumo principui „**Intensyvus naudojimas, tankumas (5)**“ plėtoti sudaromos sąlygos (saugant ir išlaikant esamą užstatymo charakterį ir foninį aukštį) tankinant ir intensyvinant pagrindinius

patekimus į miestą, numatant didesnio užstatymo intensyvumo ir tankumo (teritorijos naudojimo tipų „Mišri centro teritorija (GC)“, „Mišri gyvenamoji teritorija (GM)“, „Gyvenamoji teritorija (GG)“ teritorijos) mišrių gyvenamųjų teritorijų vystymo galimybes.

Plėtojant Kuršėnų miesto struktūrą siekiama sudaryti palankiausias sąlygas strateginėms vystymosi kryptims įgyvendinti, suformuoti vieningą užstatytą, užstatomą ir bendro naudojimo erdvių želdynų teritorijų struktūrą.

Pagrindiniai optimalios Kuršėnų miesto erdvinės struktūros vystymo principai yra:

- Kuršėnų miesto centro formavimas – įvertinant poreikius, vystomas gyvenvietės kompaktiško centro charakteris, skatinamas centrinės dalies gyvybingumas, polifunkciškumas.
- Pacentrių (mišrių gyvenamųjų teritorijų) formavimas – įvertinant poreikius, pabrėžiami pagrindiniai patekimai į gyvenvietę, skatinamas juose gyvybingumas, polifunkciškumas.
- Centro ir pacentrių struktūros ir fizinės būklės gerinimas.
- Urbanistinių jungčių – teritorijos pagrindinių ir pagalbinių gatvių, dviračių, pėsčiųjų ryšių tinklo formavimas. Užtikrinami ryšiai tarp centrinės gyvenvietės dalies, nutolusių gyvenamųjų kvartalų, kompleksiška užstatytų paslaugų ir pramoninių teritorijų, poilsiui ir rekreacijai skirtų erdvių, gamtinių elementų.
- Užstatymo struktūrizavimas, vieningos struktūros formavimas.
- Gyvenamosios aplinkos, viešųjų erdvių modernizavimas ir plėtra.
- Funkcinis ir fizinis neefektyviai naudojamų teritorijų pertvarkymas (konversija).
- Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga.
- Gamtinių elementų nustatymas, vystymas ir saugojimas.
- Rekreacinių objektų plėtra.

Vienas iš būdų teritorinės kraštovarkinės struktūros esamiems bruožams išryškinti ir tolimesnei plėtrai, sąlygojamai socialinių ir ekonominių procesų bei gamtinės aplinkos ypatumų, nustatyti yra teritorijos erdvinės raidos kompozicijos bei koncepcijos sukūrimas.

Teritorijos kompozicija – tai erdvinio ir funkcinio komponavimo schema, bendriausiu būdu parodanti teritorijos plėtros idėją. Teritorijos kompoziciją formuoja esamos struktūros plėtros tendencijos ir pagrindinės išorės aplinkos plėtros kryptys.

Teritorijos erdvinės struktūros elementus sudaro:

- žmonių veiklos teritorinės sistemos;
- funkciniai teritoriniai karkasai (stuburas);
- funkcinės foninės struktūros;
- kraštovaizdžio erdvinė sistema;
- teritorinių reglamentų sistema.

Funkcinis teritorinis stuburas suprantamas kaip vientisas apibrėžtų funkcijų koncentravimosi centrų ir ašių teritorinis junginys, formuojamas pagrindinių dviejų rūšių:

- *antropogeninės kilmės – tai pagrindinė teritorijos erdvinę struktūrą formuojanti dalis, apimanti aktyviausios gyventojų masinės veiklos procesų teritorines zonas, intensyviausiai įsisavintas erdves. Tai pagrindinė teritorijos funkcinės struktūros konstrukcija, atraminių teritorijos elementų sistema. Erdvinėje struktūroje (teritorijos funkcinio stuburo zonoje) išskiriamos svarbiausios urbanistinės ašys.*
- *gamtinės kilmės - sudaro ekologinio aktyvumo zonų bei ašių su mažiausiai pakeistais gamtiniais kraštovaizdžio kompleksais bei ribota technine infrastruktūra sistema.*

Kuršėnų miesto pagrindiniai kompoziciniai erdvinės struktūros elementai yra:

- Kompozicinės ašys kelių ir gatvių ašių pagrindu. Gyvenamoji vietovė driekiasi palei magistralinį kelią A11 Šiauliai–Palanga (Vilniaus ir Pavenčio g.), palei krašto kelią Nr. 159 (Vytauto ir Ventos g.) ir palei krašto kelią Nr. 155 (Papilės g.) – pagrindinės struktūrinės gatvės; palei rajoninį kelią Nr. 4004 (Daugėlių g.), rajoninį kelią Nr. 4008 (Gedimino g.) – antraeilės struktūrinės gatvės;
- Stačiakampio plano istorinis Kuršėnų miesto centras su stačiakampe aikšte ir perimetrinio užstatymo kvartalais;
- Senasis Kuršėnų miesto parkas su dvaro sodyba;
- Lokalių dominančių grandinė (Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centras, Kuršėnų dvaro sodyba, Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (vertikaloji dominantė), Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazija, Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija);
- Svarbi ašis bendro naudojimo želdynų, rekreacinių teritorijų vystymui yra Ventos upė;
- Šiaurės vakarinėje miesto dalyje trikampio formos skverų sistemos užuomazgos;
- Rytinėje miesto dalyje esantys Kuršėnų miesto tvenkiniai su pakrantėmis;
- Pietinėje dalyje esančios kompleksiskai užstatytos pramoninės teritorijos;
- Komercinis mazgas ties šiauriniu miesto įvažiavu Vytauto gatve;
- Daugiaaukštis užstatymas miesto centrinėje dalyje ir Daugėlių rajone;
- Teritorijoje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai – kapai, kapinės, senasis parkas, dvarų sodybos ir kita.

Kuršėnų miesto erdvinės struktūros sprendiniai siejami su gyvenamosios vietovės istorinio pagrindinio miesto centro ir pacentrių vystymu, esamų struktūrų ir fizinės aplinkos modernizavimu, kompoziciškai vientisos sistemos tarp gamtinės ir antropogeninės aplinkos sukūrimu.

Urbanistinės struktūros vystymas:

- Formuojamas Kuršėnų miesto identitetas.
  - Miesto identitetui svarbus per įvairius istorinius laikotarpius susiformavęs stačiakampio plano miesto centras su perimetrinio užstatymo kvartalais ir kvadratine aikšte. Siūloma tai išlaikyti ir saugoti. Taip pat svarbus dvaro atsiradimas ir jo bei jo aplinkos tolimesnis puoselėjimas (Kuršėnų pėsčiųjų tilto per Ventos upę įrengimas, Kuršėnų Lauryno Ivinskio aikštės sutvarkymas). Siūloma tai toliau vystyti.
- Urbanistinė struktūra formuojama išlaikant ir pabrėžiant esamas miesto kompozicines ašis anksčiau minėtos dominančių (Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centras, Kuršėnų dvaro sodyba, Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (vertikaloji dominantė), Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazija, Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija) grandinės, magistralinio kelio A11 Šiauliai–Palanga (Vilniaus ir Pavenčio g.), krašto kelio Nr. 159 Užventis–Šaukėnai–Kuršėnai (Vytauto ir Ventos g.), krašto kelio Nr. 155 Kuršėnai–Mažeikiai (Papilės g.), rajoninio kelio Nr. 4004 (Daugėlių g.) ir rajoninio kelio Nr. 4008 (Gedimino g.) pagrindu.
  - Ašių pagrindu formuojami linijinio tipo pacentriai. Palei minėtų gatvių ašis koncentruojami centrinėms funkcijoms vykdyti reikalingi administracinės, kultūros, mokslo, religinės paskirties pastatai kartu su gyvenama aplinka, taip pat kiti negyvenamosios (prekybos, paslaugų, maitinimo) paskirties pastatai, bendro naudojimo želdynai.
  - Pacentriai formuojami pratęsiant esamą struktūrą, papildant ją naujais morfotipais. Esamam pacentrių užstatymui taikomas struktūros modernizavimas, fizinės būklės gerinimas.
- Plėtojama želdynų sistema.

- Pratęsiama trikampių skverų sistema miesto šiaurės vakarinėje dalyje naujais trikampio formos skverais.
- Kuriamos bendro naudojimo erdvės, želdynai esamų gamtinių elementų pagrindu – palei Ventos upę, Kuršėnų miesto tvenkinius, palei kai kurių vandens kanalų vagas, pelkėtoje vietoje (prie Alėjos g.). Atskiri bendro naudojimo erdvių, želdynų struktūros elementai numatomi gyvenamosiose teritorijose, nutolusiose nuo esamų poilsiui skirtų erdvių.
- Kai kur tarpuose tarp esamų sklypų ribų arba elektros oro linijų apsaugos zonoje formuojami žalieji ryšiai, jungiantys funkciškai skirtingas miesto dalis (gyvenamąją su pramonės ir sandėliavimo, gyvenamąją su socialinės infrastruktūros ir pan.) arba skirtingus kvartalus.
- Siūlomas viešųjų erdvių tinklas, jungiantis žalias miesto erdves.
- Taip pat siūloma integruoti nekilnojamojo kultūros paveldo objektus į viešųjų erdvių sistemą, kaip ją papildančius elementus, bet tiesiogiai nepriskirtus viešajai paskirčiai.
- Formuojama vieninga bendro naudojimo erdvių, želdynų, dviračių ir pėsčiųjų takų sistema užtikrinanti visuomeninės paskirties objektų ir rekreacinės paskirties teritorijų pasiekiamumą.
- Siūloma teritorijų konversija.
  - Kuršėnų miesto urbanizuotų teritorijų pakraščiuose susiformavę sodininkų bendrijų teritorijų kvartalai. Šiuo metu vyksta pavienių sklypų konversija į gyvenamąsias teritorijas. Siekiant racionalaus žemės naudojimo, ši teritorija galėtų būti tankinama ir plėtojama kaip vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija – t.y. perspektyvoje gali būti vykdoma sodininkų bendrijų teritorijų konversija į gyvenamąsias teritorijas kompleksiskai išsprendžiant visos sodininkų bendrijų teritorijos susisiekimo (formuojant gatvių parametrus, atitinkančius normoms), inžinerinės, socialinės, rekreacinės infrastruktūros, kitų paslaugų pasiekiamumo klausimus.
- Susisiekimo, dviračių ir pėsčiųjų sistemos plėtra.
  - Esama susisiekimo sistema papildoma gatvių atkarpomis.
  - Naujos pagrindinės jungtys daugiausia planuojamos centrinėje, vakarinėje ir šiaurinėje miesto dalyse, suformuojant naujus ryšius ar esamų tęsinius naujai įsisavinamose ar planuojamose vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų, gyvenamosiose, mišriose gyvenamosiose bei paslaugų teritorijose.
  - Planuojamoje teritorijoje numatyta plėtoti viešųjų erdvių tinklą – žalias miesto erdves ir skirtingas miesto dalis žiedo principu veikiančią dviračių-pėsčiųjų jungtį.
- Baigiami formuoti esami kvartalai. Esamos ir naujos struktūrose plėtojama neagresyvi urbanizacija. Akcentuojama kokybinė plėtra gerinant gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinkas.

5.1. Užstatymo principai ir tipai

Užstatymo tipas – teritorijos urbanistinių charakteristikų visuma, apimanti teritorijai būdingą pastatų ir erdvių išdėstymą bei parametrus. Užstatymo tipas nusako galimą atskirų objektų parametrų (užstatymo aukštis, tankumas, intensyvumas, išdėstymas sklype) erdvinę išraišką. Užstatymo tipo reglamentas Pagrindinio sprendinių brėžinio Teritorijų naudojimo reglamentų lentelėje.

Užstatymo tipo reglamentas nustatytas atsižvelgiant į Kuršėnų miesto kvartalams ir kitoms užstatytoms struktūroms būdingą užstatymo tipą ir charakteringus užstatymo principus. Užstatymo tipo reglamentas nustatytas naujai statomiems pastatams. Jei esami pastatai ir statiniai yra išdėstyti kitais principais, nei nurodyta bendrojo plano reglamentuose, jų rekonstrukcijos atveju leidžiama išlaikyti esamą užstatymo tipologiją, tačiau taip pat siektina harmonija su aplinkiniu užstatymu.

- ✓ **Perimetrisis užstatymas** – kvartalo išorės perimetru visiškai ar iš dalies uždara reguliaraus plano urbanistinė struktūra, kai užstatymu formuojamas gatvės koridorius. Perimetrisis kvartalų užstatymas suformuoja uždaras ar iš dalies uždaras kiemus, gatvių, aikščių ir kitas kvartalo erdves.

Perimetrisis užstatymas šiuo metu Kuršėnų mieste yra būdingas centrinėje istorinėje miesto dalyje, užstatymui apie L. Ivinskio aikštę ir J. Basanavičiaus gatvę, bei pietinėje Daugėlių mikrorajono dalyje apie Liepų alėją. Tokį kaip dominuojantį siūloma ir toliau čia plėtoti. Perimetrinį užstatymą su aktyviais pirmaisiais aukštais gatvių pusėse ir kiemais kvartalų viduje sudaryta galimybė kurti teritorijų naudojimo tipo „Mišri gyvenamoji teritorija (GM)“ teritorijose, kuriose užstatymo dar nėra (ties įvažiavimais Papilės, Paežerių, Durpynų gatvėse, taip pat miesto dominančių kompozicinei ašiai svarbiame kvartale tarp Alėjos, Užmiesčio gatvių, kur siūloma konvertuoti esamus garažus). Taip pat numatyta galimybė esamo masinės statybos laisvo planavimo užstatymo kvartalus vystyti labiau kaip perimetrinio, humanizuojant lauko erdves ir kuriant kiemus.

- ✓ **Sodybinis užstatymas** – ekstensyvus gyvenamųjų teritorijų užstatymas, kai vienas vieno ar dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais statomas atskirame žemės sklype.

Didžioji Kuršėnų miesto kvartalų dalis užstatyta sodybinio užstatymu. Gyvenamieji pastatai kvartaluose išsidėstę palei gatves, ties trumpesniąja sklypo kraštine, priklausiniai- išsidėstę sklype kompleksiskai. Dominuoja vieno, dviejų aukšto pastatai su mansarda. Sodybinis užstatymas plėtojamas gyvenamosios paskirties (teritorijų naudojimo tipų „Mišri centro teritorija (GC)“, „Mišri gyvenamoji teritorija (GM)“, „Gyvenamoji teritorija (GG)“ „Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija (GV)“, labiau prioritetą teikiant pastaruosiuose dviejuose) kvartaluose. Taip pat siūloma į sodybinį užstatymą konvertuoti sodininkų bendrijų teritorijose dominuojantį sodų užstatymą.

- ✓ **Laisvo planavimo užstatymas** – užstatymo tipas, kai pastatai (jų grupės) statomi pagal laisvai pasirinktą kompoziciją, neformuojant gatvių ir kitų, būdingų perimetriniam užstatymui, erdvių.

Laisvo planavimo užstatymo tipas būdingas masinės statybos daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijose miesto centre ir Daugėlių mikrorajone, visuomeninės paskirties teritorijose. Laisvo planavimo užstatymo galimybė numatyta visuose užstatomuose teritorijų naudojimo tipuose, išskyrus, „Inžinerinės infrastruktūros teritorija (TI)“, vystant jį kompleksiskai ir formuojant vieningą struktūrą.

- ✓ **Atskirai stovintys pastatai** (pavienis užstatymas) – užstatymas atskirai (laisvai) bendro naudojimo erdvėje stovinčiais ir toje erdvėje dominuojančiais išskirtinės paskirties pastatais. Bendrojo plano

teritorijoje – Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Kuršėnų dvaro sodyba, Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazija.

Atskirai stovinčių pastatų (pavienio užstatymo) galimybė numatyta visuose užstatomuose teritorijų naudojimo tipuose, išskyrus, „Inžinerinės infrastruktūros teritorija (TI)“.

- ✓ **Pramonės ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų užstatymas** – gamybos ir technologinių procesų nulemtas, dažnai uždaras nuo aplinkinių teritorijų, aiškių užstatymo principų neturintis, pramonės (sandėliavimo) ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų užstatymas, kuriame dominuoja didelio tūrio pastatai.

Šis užstatymas šiuo metu būdingas esamoms pramonės teritorijoms Daugėliuose ir Pavenčiuose, pavienėse pramonės objektų teritorijose miesto centrinėje dalyje, esamose garažų teritorijose. Pramonės ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų užstatymą siūloma ir toliau plėtoti teritorijų naudojimo tipų „Pramonės ir sandėliavimo teritorija (PER)“ bei „Inžinerinės infrastruktūros teritorija (TI)“, tačiau jis galimas visų užstatomų teritorijų naudojimo tipų teritorijose.

Kadangi šio bendrojo plano apimtyje nustatomi visi detaliam planui taikomi reglamentai, Pagrindiniame sprendinių brėžinyje taip pat yra vaizduojami kiti reglamentai, pagal kuriuos įgyvendinami užstatymo tipų principai – statybos riba ir statybos zona.

Statybos riba – linija, už kurios pastatų ir (ar) turinčių stogą inžinerinių statinių statyba negalima.

Statybos zona – planuojamos teritorijos dalis, kurioje yra arba numatomos pastatų ir (ar) turinčių stogą inžinerinių statinių antžeminės dalys. Statybos zonoje, statinių (išskyrus bažnyčios, nekilnojamojo kultūros paveldo objektų) iki 8,5 m aukščio atstumas nuo statinių iki gretimo sklypo ribos ne mažesnis kaip 3,0 m. Aukštesniems statiniams šis atstumas didinamas 0,5 m kiekvienam papildomam statinio aukščio metrui. Atstumas iki žemės sklypo ribos nustatomas nuo kiekvienos skirtingą aukštį turinčios statinio dalies. Šis atstumas gali būti sumažintas, jei gautas gretimo sklypo savininko sutikimas raštu. Inžinerinių statinių, esančių sklype, išskyrus sklypo aptvarus atstumas iki sklypo ribos nemažesnis kaip 1,0 m. Šis atstumas gali būti sumažintas, gavus gretimo sklypo savininko sutikimą raštu. Statant naujus statinius turi būti išlaikomi gretimuose sklypuose esantiems ar statomiems pastatams atitinkamuose teisės aktuose tos paskirties pastatams nustatyti insoliacijos ir natūralaus apšvietimo reikalavimai.

Nauji statomi pastatai turi neprieštarauti Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme apibrėžtiems architektūros kokybei taikomiems reikalavimams.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo trečio skyriaus antru skirsniu keliams taikomos kelių apsaugos zonos, jų reikalavimai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 19 str. 2 d., kelių apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka gavus kelio savininko ar valdytojo pritarimą (derinimą) projektui ar numatomi veikalai, leidžiama statyti rekonstruoti statinius ar įrengti įrenginius, įskaitant pastatus, kurių statyba nėra draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą. Minėta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro tvarka yra nustatyta Pritarimo projektui ar numatomi veikalai kelių apsaugos zonose tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021-07-20 įsakymu Nr. 3-353.

5.2 pav. Statybos zona

5.2. Užstatymo tankis, intensyvumas ir tūrio tankis

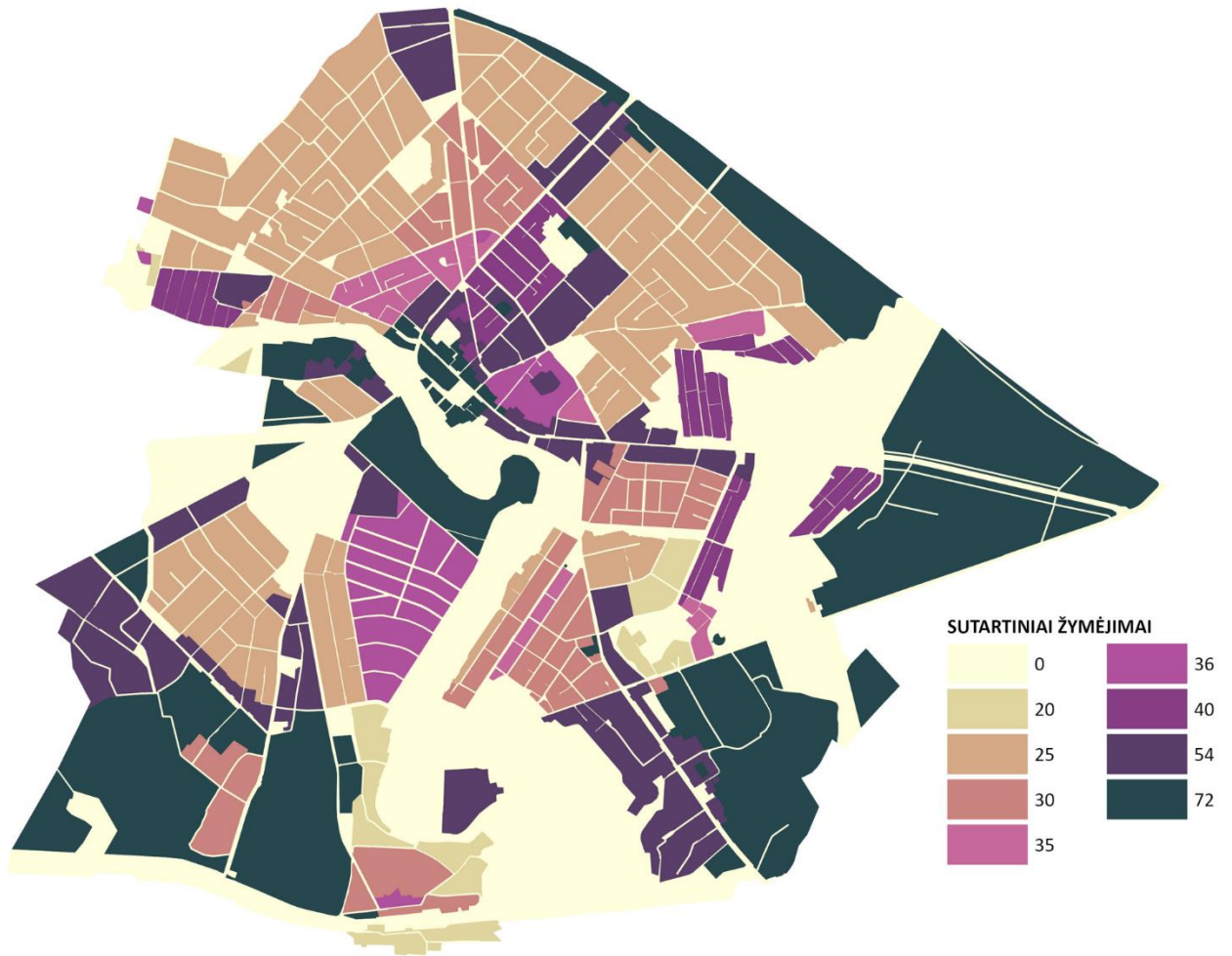
Užstatymo tankis – pastatų ir turinčių stogą inžinerinių statinių antžemine dalimi užstatomo ploto, nustatomo pagal išorinių sienų ar kitų atitvarų projekciją į žemės paviršių, santykis su žemės sklypo plotu.

Užstatymo intensyvumas – visų pastatų antžeminės dalies patalpų, įskaitant cokolinių aukštų ir naudojamų pastogių patalpas, bendrojo ploto sumos santykis su žemės sklypo plotu.

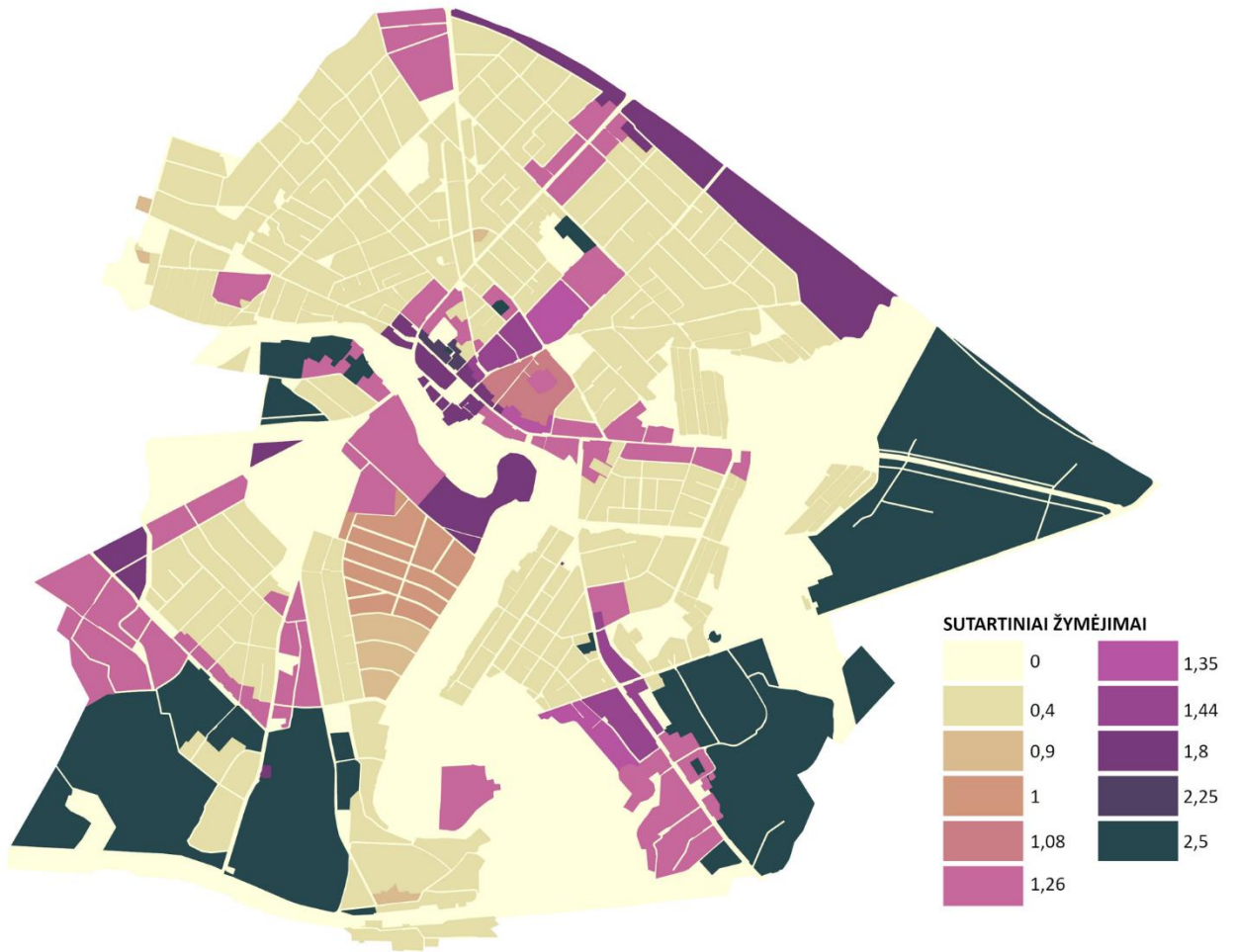
Užstatymo tūrio rodiklis – pramonės ir sandėliavimo ar inžinerinės infrastruktūros teritorijose nustatomas statinių tūrio santykis su žemės sklypo plotu.

Užstatymo tankio, intensyvumo ir tūrio tankio reglamentavimo principai planuojamoje teritorijoje:

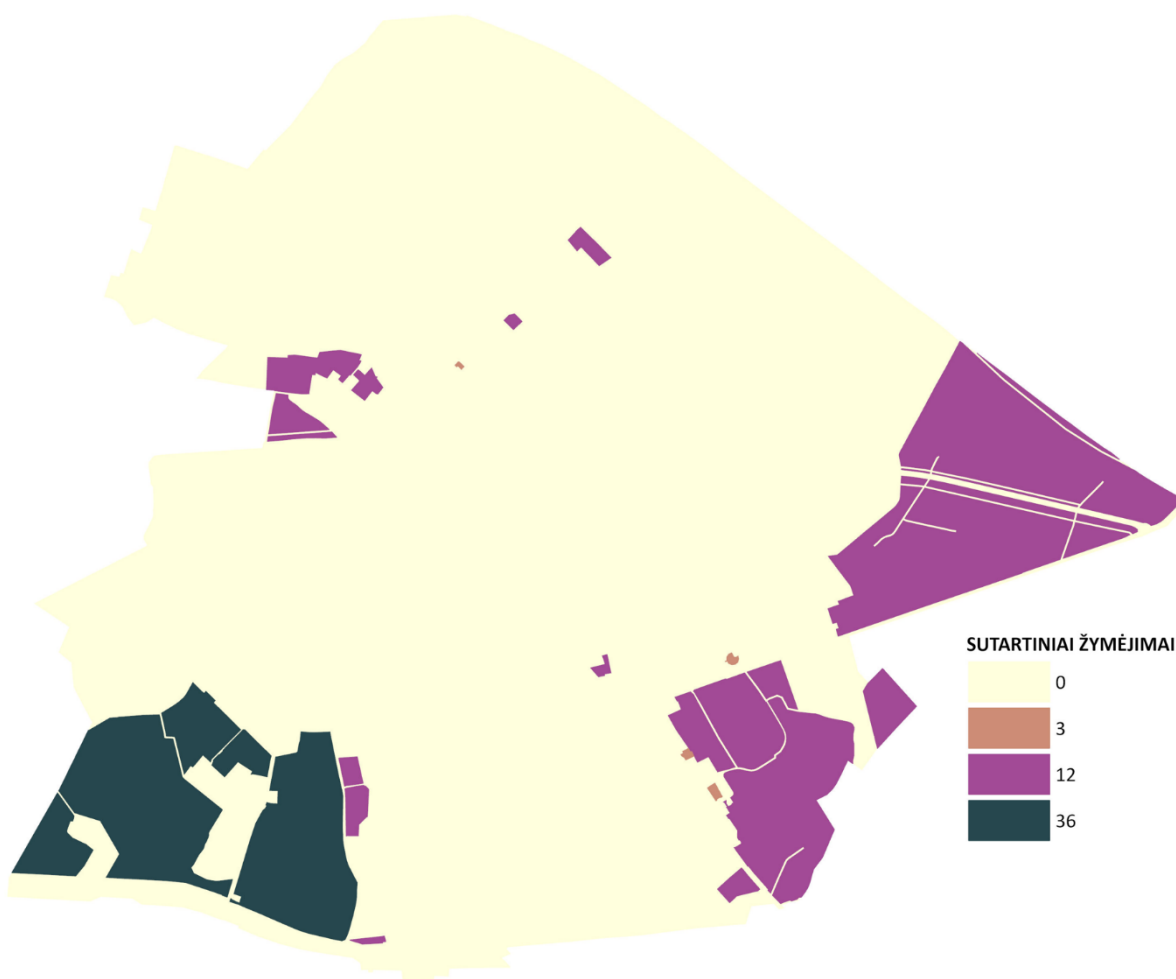
1. Dalis planuojamos teritorijos patenka į gamtinio karkaso teritoriją, galimas maksimalus užstatymo tankis numatomas įvertinus Gamtinio karkaso nuostatas:
  - ✓ Gamtiniame karkase esančių kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis ribojamas iki 30 procentų ploto, išskyrus miestų, miestelių kompleksiniuose ir (ar) specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose numatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę erdvinę kraštovaizdžio struktūrą ir geoekologinį potencialą, užstatymo tankis pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose gali būti padidintas iki 50 procentų sklypo ploto;
- įvertinus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatas:
  - ✓ Gamtinio karkaso kitos paskirties rekreacinėse teritorijose, miškų ūkio ir žemės ūkio paskirties žemėje draudžiama keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą (-us), siekiant šiose teritorijose planuoti kompaktiškai užstatytas teritorijas. Šiuo atveju, planuojama Mišri gyvenamoji teritorija miesto šiaurėje ties įvažiavimu į miestą nuo Mažeikių negali tapti kompaktiškai užstatyta teritorija (pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą „kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų“).
2. Planuojamos teritorijos erdvinės struktūros charakterio per užstatomas teritorijas formavimas vykdomas laikantis principo, kad centrinė dalis ir formuojami pacentriai turi būti santykinai tankiau ir intensyviau užstatyti nei kiti gyvenamieji kvartalai (žr. į 5.3 ir 5.4 pav.), kad būtų sudarytos sąlygos įsisavinti teritorijos gyvybingumo potencialą, kadangi užstatymo tankis reiškia didesnę teritorijos gyventojų ir naudotojų tankumą.
3. Didžiausias užstatymo tūrio rodiklis (žr. į 5.5 pav.) leidžiamas vizualiai mažiausiai jautriose pramonės ir sandėliavimo teritorijose Pavenčiuose.

5.3 pav. Didžiausias leidžiamasis užstatymo tankis, procentai

5.4 pav. Didžiausias leidžiamasis užstatymo intensyvumas

5.5 pav. Didžiausias leidžiamasis užstatymo tūrio tankis

Konkrečios teritorijų užstatymo tankio, intensyvumo ir tūrio tankio galimos maksimalios reikšmės pateikiamos Pagrindinio sprendinių brėžinio Teritorijų naudojimo reglamentų lentelėje. Jei esami užstatymo intensyvumo, tankio ir tūrio tankio parametrai yra didesni nei numatyti šiame bendrajame plane, jie gali būti išlaikyti esamus statinius remontuojant bei rekonstruojant. Visais atvejais užstatymo tankio, intensyvumo ir tūrio tankio parametrai negali prieštarauti Gamtinio karkaso nuostatom, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatom, kitiems saugomas teritorijas reglamentuojantiems teisės aktams.

5.3. Užstatymo aukščio reglamentavimo planuojamoje teritorijoje principai

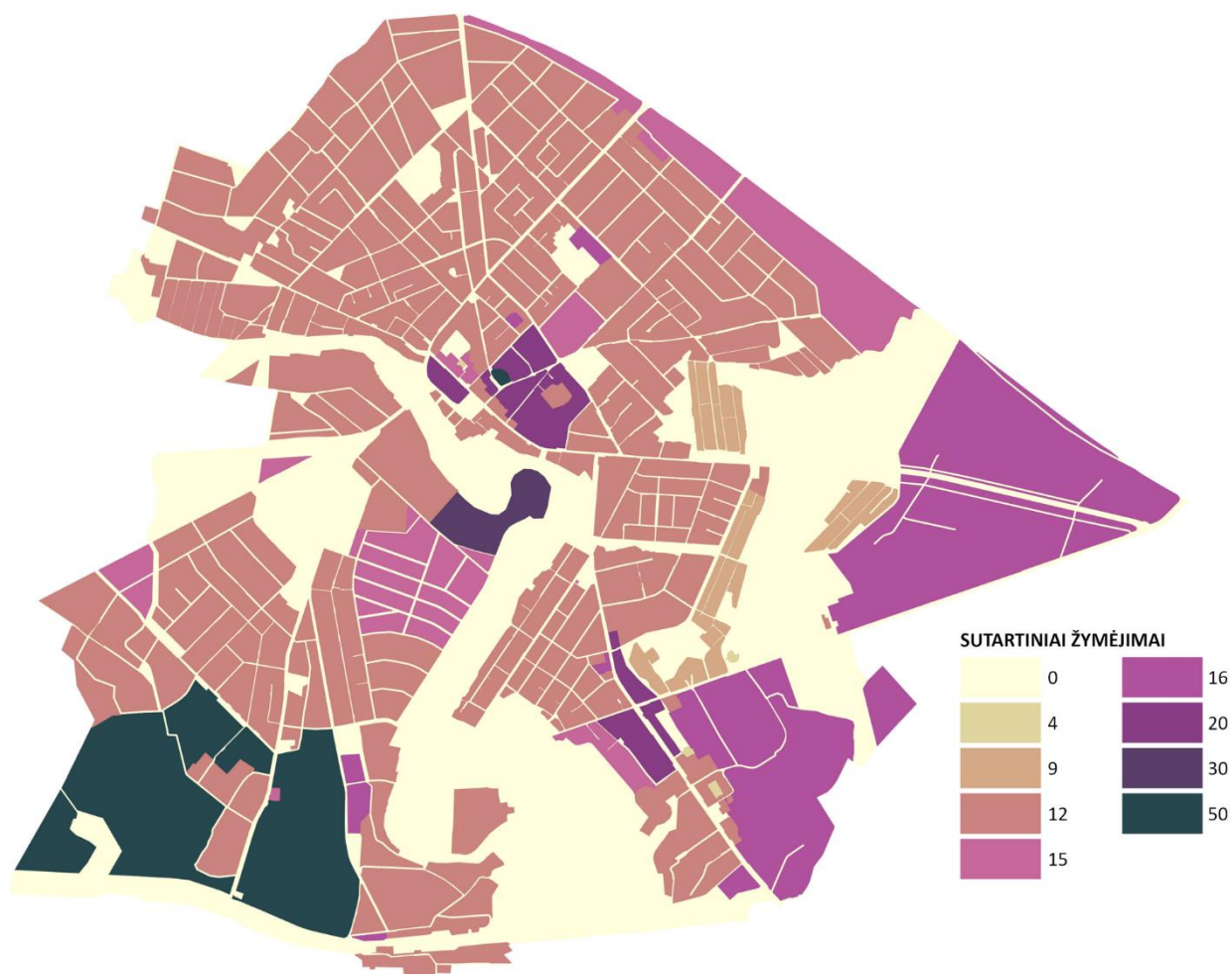
Užstatymo aukštis identifikuojamas atsižvelgiant į susiformavusį vietovaizdį, charakteringus užstatymo principus. Užstatymo aukščio reglamentas nustatomas naujai statomiems ir rekonstruojamiems statiniams. Jei esami pastatai yra aukštesni, nei nurodytas šio bendrojo plano reglamentuose, jų rekonstrukcijos atveju leidžiama išlaikyti esamą aukštį. Atitinkamiems teritorijų naudojimo tipams numatomi šie maksimalūs leistini pastatų aukščio (metrais nuo žemės paviršiaus) parametrai:

- *Mišri centro teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas numatomas 12-15 m., 3-4 aukštų.
- *Mišri gyvenamoji teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas numatomas 12 m., 3 aukštų (iki 15 m. aukščio, 4 aukštų pastatai numatomi kvartale, esančiame kompozicinėje miesto tūrinių-funkcinių dominančių ašyje, tarp Stadiono, V. Kudirkos ir Užmiesčio gatvių bei naujos plėtros teritorijoje tarp penkiaaukščiais daugiabučiais užstatyto kvartalo Daugėlių gatvėje ir pušyno, iki 20 m. aukščio, 5 aukštų pastatai numatomi minėtoje kompozicinėje ašyje esančiuose kvartaluose tarp V. Dambausko, Vydūno, Kapų ir V. Kudirkos gatvių bei daugiausia penkiaaukščiais daugiabučiais užstatytose Daugėlių mikrorajono teritorijose).
- *Gyvenamoji teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas 15 m., 4 aukštų (iki 12 m., 3 aukštų pastatai numatomi esamose mažaaukščiais daugiabučiais arba vienbučiais ir dvibučiais gyvenamaisiais pastatais užstatytose teritorijose, iki 20 m., 5 aukštų pastatai numatomi daugiausia penkiaaukščiais daugiabučiais užstatytuose kvartaluose tarp Kapų, V. Kudirkos, J. Janonio ir Vilniaus gatvių).
- *Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas 10-12 m., 2-3 aukštų (aukštingumas iki 9 m., 2 aukštų numatytas šalia pagrindinių žaliųjų miesto teritorijų išsidėsčiusiuose sodininkų bendrijų kvartaluose).
- *Paslaugų teritorija ir perspektyvinės paslaugų teritorijos* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas iki 15 m., 4 aukštų (paslaugų teritorijoje prie Ventos upės numatomas aukštingumas iki 30 m., 6 aukštų).
- *Specializuotų kompleksų teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas 12 m., 3 aukštų. Užstatymo aukštis turi būti derinamas su nekilnojamojo kultūros paveldo objektų pastatų aukščiu.
- *Socialinės infrastruktūros teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas 12 m., 3 aukštų.
- *Pramonės ir sandėliavimo teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas 16 m., 4 aukštų (pramonės teritorijoje miesto centre, kairiajame Ventos upės krante aukštis ribojamas iki 12 m., 3 aukštų, kadangi teritorija yra jautresnė vizualiai, o pramonės kvartale tarp Ventos, M. K. Čiurlionio ir Stoties gatvių bei teritorijoje kitoje Ventos gatvės pusėje galimas aukštis iki 50 m., 7 aukštų).
- *Inžinerinės infrastruktūros teritorija* – teritorijoje dominuojantis aukštingumas 4 m., 1 aukšto.

Inžinerinių statinių, technologinių įrenginių bei pramonės komunalinio ūkio veiklai skirtų statinių aukštis gali viršyti bendrojo plano reglamentuose nurodytą aukščio apribojimą, jei tai būtina užtikrinant efektyviausius ir aplinkai draugiškus technologinius sprendimus.

Maksimali leidžiama pastatų aukščio altitudė nustatoma prie žemės sklypo reljefo vidutinės altitudės reikšmės pridėdant teritorijos naudojimo tipui (į kurį patenka žemės sklypas) nustatytą leistino pastatų aukščio metrais nuo žemės paviršiaus reikšmę.

Naujų aukštybinių pastatų statyba bendrojo plano sprendiniuose nenumatoma, išskyrus aukščiau minėtą pramonės ir sandėliavimo teritoriją.

5.6 pav. Didžiausias leidžiamasis pastatų aukštis, m

5.4. Teritorijų vystymo režimai

Bendrojo plano sprendiniuose urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymas taip pat nustatomas pagal Teritorijų planavimo normose numatytus vystymo režimus. Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos vystomos pagal teritorijų plėtros kryptis, kurias apibūdina šie teritorijų vystymo režimai:

- *Saugojimas* nustatomas įvairių statusą turinčioms saugomoms teritorijoms ir teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti jų nekeičiant. Šiose teritorijose numatoma statyba gali būti vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka atliekant tvarkybos darbus: konservavimą, restauravimą, atkūrimą ar pritaikymą.

Saugojimas nustatomas esamų Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų pagrindu, teritorijų naudojimo tipo „Specializuotų kompleksų teritorija (SK)“ teritorijose. Taip pat, sklype, kuriame stovi Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia.

- *Modernizavimas* – teritorijų fizinės ir (ar) funkcinės struktūros atnaujinimas, kai plėtra vykdoma išnaudojant vidinius teritorijos resursus iš esmės nekeičiant šios teritorijos naudojimo funkcinės struktūros ir fizinių parametrų. Šis vystymo režimas dominuoja planuojamos teritorijos ribose ir daugumoje atvejų taikomas esamiems užstatytiems bei dalimi užstatytiems kvartalams atskiroms teritorijoms. Galimi modernizavimo būdai: atgaivinimas (revitalizacija) – gyvybingumo grąžinimas degraduojančioms miesto struktūrinėms dalims, fizinės aplinkos kokybės, ekonominio aktyvumo, socialinės integracijos skatinimas; humanizavimas (rehabilitacija) – miesto funkcionavimo neigiamo poveikio veikiamų teritorijų grąžinimas gyventojams, transporto srautų iškėlimas, pėsčiųjų zonų įrengimas ir panašiai; atnaujinimas (renovacija) – pastatų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinių ir energinių savybių atkūrimas ar pagerinimas, energetinio efektyvumo padidinimas, architektūrinės išraiškos atnaujinimas.

Po Kuršėnų aplinkkelio įrengimo ir Šiaulių rajono savivaldybės administracijai perėmus valstybinės reikšmės kelių ruožus (Kuršėnų miesto teritorijos ribose sutampančiomis su Vytauto g., Vilniaus g., Pavenčio g., Ventos g., J. Basanavičiaus g., L. Ivinskio a.) savivaldybės nuosavybėn (valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise), bei pasikeitus transporto srautams, siūloma minėtų gatvių atkarpose taikyti humanizavimą (rehabilitaciją). Taikoma inžinerinės infrastruktūros sistemų fizinių ir energinių savybių renovacija. Atnaujinimas (renovacija) skatinama esamiems masinės statybos daugiabučių gyvenamųjų pastatų kvartalams, esamiems želdynams. Toliau taikomas centrinės miesto dalies ir formuojamų pacentrių fizinės aplinkos kokybės gerinimas, atgaivinimas (revitalizacija).

- *Konversija (pertvarkymas)* – neefektyviai naudojamų užstatytų teritorijų naujas (antrinis) panaudojimas plėtrai. konversijos tikslai – didinti miestų ir kitų gyvenamųjų vietovių funkcinės ir fizinės struktūros integralumą, sudaryti sąlygas taršos mažinimui, kurti palankią investicijoms aplinką, tolygiau išdėstyti gyvenamąsias teritorijas ir darbo vietas, sukurti sąlygas aplinkos, užstatymo, susisiekimo sistemos ir inžinerinės įrangos atnaujinimui urbanizuotoje gyvenamosios vietovės dalyje.

Konvertuoti į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas siūloma esamas sodininkų bendrijų teritorijas (rekomenduojama parengiant teritorijos vystymo pasiūlymus (galimybių studijas ir pan.), kuriuose kompleksiskai sprendžiami sodininkų bendrijos teritorijos aprūpinimo inžineriniais tinklais, viešųjų erdvių, viešųjų paslaugų, susisiekimo sistemos objektų išvystymo klausimai). Konversija į mišrias gyvenamąsias ar paslaugų teritorijas numatoma tarp esamų pramonės objektų centrinėje miesto dalyje, kairiajame Ventos upės krante, esančiose teritorijose, esamų garažų teritorijoje kvartale tarp Alėjos, Užmiesčio gatvių, neseniai į Kultūros vertybių registrą įrašyto Pavenčių geležinkelio stoties pastatų komplekso kvartale bei Pavenčių cukraus fabriko administracinių pastatų komplekso teritorijoje.

- *Nauja plėtra* – neužstatytų teritorijų urbanizavimas.

Baigiami formuoti esami ir nauji kvartalai. Esamose ir naujose struktūrose plėtojama neagresyvi urbanizacija. Akcentuojama kokybinė plėtra gerinant gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinkas.

- *Rezervavimas* nustatomas teritorijoms, kurios reikalingos visuomenės poreikiams – toks poreikis preliminariai identifikuojamas susisiekimo koridoriams, atskiriesiems želdynams.

Rezervavimas nustatytas bendro naudojimo, želdynų teritorijoms, inžinerinės infrastruktūros koridoriams bei socialinės infrastruktūros teritorijai Gedimino gatvėje.

Rengiant statinių projektus, kuriais būtų numatoma statinių, kuriems taikomi triukšmo ir vibracijos higienos normų ribiniai dydžiai, statyba arba būtų leidžiamas statinių rekonstravimas, kuriuo siekiama rekonstruoti esamus pastatus ar juose esančias patalpas, kuriuose ar kurių aplinkoje taikomi triukšmo ir vibracijos ribiniai

dydžiai, taip pat planuojant keisti geležinkelio transporto triukšmo ir vibracijos veikiamoje aplinkoje esančių pastatų arba juose esančių patalpų paskirtį tokią, kuriai taikomi triukšmo ir vibracijos ribiniai dydžiai, privaloma skaičiavimais ir/ar matavimais įvertinti geležinkelio transporto priemonių poveikį visuomenės sveikatai ir gyvenamųjų, visuomeninių pastatų aplinkai, numatyti vystytojo/statytojo lėšomis triukšmo ir vibracijos mažinimo priemones, kurios nekeltų pavojaus transporto eismo saugai ir (arba) žmonių saugumui bei užtikrintų, kad triukšmo ir vibracijos taršos lygis neviršytų leistinų dydžių pagal higienos normas.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Saugojimas

Saugojimas,
modernizavimas

Modernizavimas,
konversija,
saugojimas

Modernizavimas

Modernizavimas,
rezervavimas,
nauja plėtra

Modernizavimas,
konversija,
nauja plėtra

Modernizavimas,
nauja plėtra

Rezervavimas,
modernizavimas

Rezervavimas,
nauja plėtra

Nauja plėtra

5.4 pav. Teritorijų vystymo režimai

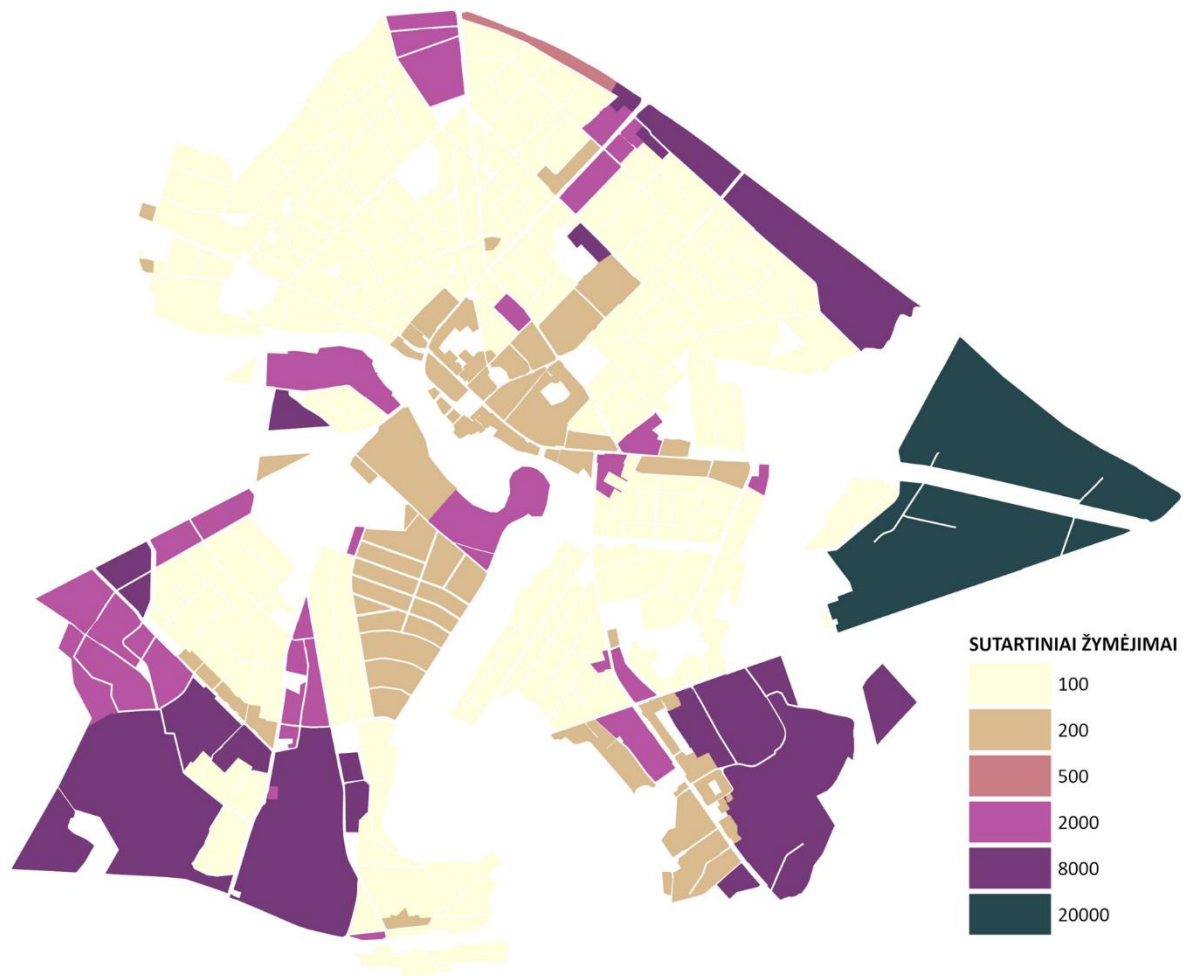

5.5. Mažmeninės prekybos objektų išdėstymo privalomieji reikalavimai

Mažmeninės prekybos objektai gali būti numatomi visuose teritorijų naudojimo tipuose, kuriuose numatyta komercinės paskirties objektų teritorijos galimybė. Mažmeninės prekybos objektų dydis nustatomas pagal teritorijos naudojimo tipo specifiką, planuojamos teritorijos erdvinės struktūros charakterį, užstatymo intensyvumą ir kitus erdvinius parametrus:

- Iki 20000 m² ploto mažmeninės prekybos objektai, jei būtų toks poreikis, gali būti statomi pramonės ir sandėliavimo teritorijose (PER) rytinėje miesto dalyje, patogiai pasiekiamose atvažiuojant nuo Šiaulių;
- iki 8000 m² ploto mažmeninės prekybos objektai gali būti statomi likusiose pramonės ir sandėliavimo teritorijose (PER), paslaugų teritorijoje (PA) ties Durpynų gatvės ir rajoninio kelio Nr. 4006 sankryža, palei krašto kelią Nr. 203;
- iki 2000 m² ploto mažmeninės prekybos objektai gali būti dėstomi mišriose gyvenamosiose teritorijose (GM) Pavenčių mikrorajone, mišrių gyvenamųjų teritorijų (GM) ir pramonės bei sandėliavimo teritorijų (PER) kvartale miesto centre, kairiajame Ventos upės krante, pavienėse mišriose gyvenamosiose teritorijose (GM) miesto centre ir Daugėlių mikrorajone bei mišrioje gyvenamoje teritorijoje (GM), išsidėsčiusioje palei Papilės gatvę ties įvažiavimu nuo krašto kelio Nr. 155 Kuršėnai-Mažeikiai;
- iki 500 m² ploto mažmeninės prekybos objektai gali būti dėstomi perspektyvinėje paslaugų teritorijoje (PA) palei krašto kelią Nr. 203, planuojamos teritorijos šiaurėje, kur ribotas statybos zonos dydis leidžia ne didesnio ploto optimalių proporcijų pastatus;
- iki 200 m² ploto mažmeninės prekybos objektai gali būti dėstomi mišraus centro teritorijoje (GC), likusiose mišriose gyvenamosiose teritorijose (GM), gyvenamosiose teritorijose (GG);
- iki 100 m² ploto mažmeninės prekybos objektai gali būti dėstomi vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose (GV) ir visoje likusioje planuojamoje teritorijoje, kurioje numatyta komercinės paskirties objektų teritorijos galimybė.

Mažmeninės prekybos objektai turi atitikti Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme numatytus architektūros kokybės reikalavimus ir būti integralūs.

5.5 pav. Didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, m²

6. Nekilnojamasis kultūros paveldas

Bet kokia veikla į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą įrašytuose objektuose, kultūros paveldo teritorijose bei jų apsaugos zonose reglamentuojama Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir poįstatyminių aktų nustatyta tvarka. Prieš vykdant žemės judinimo darbus, registruotų kultūros vertybių teritorijose, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai. Planuojamai teritorijai bei jos tvarkymo ir naudojimo režimui nustatyti, vadovaujasi kultūros paveldo objektų ir vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais bei nuolat atnaujinama Kultūros vertybių registro informacija.

Planuojama teritorija patenka į Rytų Žemaitijos regioninio reikšmingumo kultūros paveldo arealų zoną, architektūrinio paveldo – statinių ir statinių kompleksų, architektūrinio paveldo – dvarų ir sodybų bei memorialinio paveldo arealus. Tai reikalauja jautrių sprendimų vystant kraštovaizdį, užstatytas teritorijas. Rengiamo bendrojo plano teritorijoje, vadovaujantis Kultūros vertybių registro duomenimis, yra 28 nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir teritorijos, iš kurių 13 pagal statusą yra valstybės saugomi. Tarp nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų yra trys kompleksai: Kuršėnų dvaro sodyba (u.k. 16057), 2024-05-27 (bendrojo plano rengimo laikotarpiu) įregistruotas Pavenčių geležinkelio stoties pastatų kompleksas (u.k. 48537) bei 2024-11-28 (bendrojo plano rengimo laikotarpiu) įregistruotas Pavenčių cukraus fabriko administracinių pastatų kompleksas (u.k. 48503). Kiti planuojamoje teritorijoje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir teritorijos – kapinės, kapai, paminklai, palaidojimo vietos, Pastatas, kuriame šiuo metu įsikūrusi Kuršėnų miesto seniūnija, Pavenčių geležinkelio stoties vandens bokštas, taip pat įregistruotas bendrojo plano rengimo laikotarpiu, 2024-05-24.

Planuojamos teritorijos gretimybėje: Šilėnų vandens malūnas (u.o.k. 2327), Nukryžiuotojo Jėzaus bažnyčia (u.o.k. 2158), Kuršėnų žydų žudynių vieta ir kapas (u.o.k. 11192).

6.1 lentelė. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo
<i>Planuojamoje teritorijoje</i>				
16057	Kuršėnų dvaro sodyba	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g.	Valstybės saugomas	Regioninis
31149	Kuršėnų dvaro sodybos parkas			
613	Kuršėnų dvaro sodybos rūmai	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 7E		
31144	Kuršėnų dvaro sodybos oficina	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 7A		
31146	Kuršėnų dvaro sodybos arklidė	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 11B		
31145	Kuršėnų dvaro sodybos karvidė	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g.		

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo
31148	Kuršėnų dvaro sodybos šiaurės vakarų kumetynas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 15		
31147	Kuršėnų dvaro sodybos pietryčių kumetynas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 13		
4583	Kuršėnų evangelikų liuteronų senosios kapinės	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Daugėlių g.	Valstybės saugomas	Regioninis
4584	Kuršėnų žydų senosios kapinės	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g.	Valstybės saugomas	Regioninis
10053	L. Ivinskio paminklas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., L. Ivinskio a.	Valstybės saugomas	-
22032	Lietuvos savanorio, visuomenės veikėjo Tomo Algirdo Zaukos kapas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Užmiesčio g.	Valstybės saugomas	Nacionalinis
2142	Telšių vyskupijos garbės kanauninko, kunigo Vaclovo Dambrausko kapas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Vydūno g. 2	Valstybės saugomas	Nacionalinis
11190	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Paežerių g. 1	Registrinis	Vietinis
45153	Lietuvos partizanų Jono Norkaus-Genio ir Teodoro Kybarto-Daktaro kapas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m.	Registrinis	Nacionalinis
44049	Lietuvos partizanų kapas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m.	Registrinis	Nacionalinis
2156	Paminklas Lietuvos nepriklausomybės 10-mečiui (1918-1928)	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m.	Registrinis	-
11191	Pastatas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., J. Basanavičiaus g. 5	Registrinis	Regioninis
48503	Pavenčių cukraus fabriko administracinių pastatų kompleksas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 79	Registrinis	Regioninis
48504	Pavenčių cukraus fabriko administracinių pastatų komplekso administracinis pastatas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 79	Registrinis	Regioninis

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo
48505	Pavenčių cukraus fabriko administracinių pastatų komplekso sargo namas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 79A	Registrinis	Regioninis
48537	Pavenčių geležinkelio stoties pastatų kompleksas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., M. K. Čiurlionio g. 8	Registrinis	Regioninis
48539	Pavenčių geležinkelio stoties pastatų komplekso geležinkelininkų namas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., M. K. Čiurlionio g. 4	Registrinis	Regioninis
48538	Pavenčių geležinkelio stoties pastatų komplekso keleivių namas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., M. K. Čiurlionio g. 8	Registrinis	Regioninis
48540	Pavenčių geležinkelio stoties pastatų komplekso prekių sandėlis	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., M. K. Čiurlionio g. 8	Registrinis	Regioninis
48541	Pavenčių geležinkelio stoties pastatų komplekso žibalo sandėlio ir tualetų pastatas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., M. K. Čiurlionio g. 8	Registrinis	Regioninis
48542	Pavenčių geležinkelio stoties vandens bokštas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., M. K. Čiurlionio g. 10A	Registrinis	Regioninis
10555	Švietėjo, kalendorių leidėjo Lauryno Ivinskio kapas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m.	Registrinis	Nacionalinis
<i>Už planuojamos teritorijos ribų</i>				
2327	Šilėnų vandens malūnas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų kaimiškoji sen., Šilėnų k.	Valstybės saugomas	Regioninis
2158	Nukryžiuotojo Jėzaus bažnyčia	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų kaimiškoji sen., Micaičių k.	Registrinis	-
11192	Kuršėnų žydų žudynių vieta ir kapas	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų kaimiškoji sen., Gaudžių k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis

Duomenų šaltinis: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kultūros vertybių registro duomenys <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

Kultūros paveldo objektus siūloma integruoti į viešųjų erdvių sistemą kaip ją papildančius objektus, bet tiesioginei viešos erdvės paskirčiai nepriskirtinus.

Veiklą kultūros paveldo objektų teritorijose bei jų apsaugos zonose reglamentuoja kultūros paveldo specialieji planai (vietovių ir stambių kompleksų) ir kultūros paveldo apsaugos reglamentai. Tvarkyba vykdoma pagal tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Registruotų kultūros paveldo vertybių teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomos nuostatos – teritorijose ir apsaugos nuo fizinio poveikio pozonyje draudžiama veikla, galinti fiziškai pakenkti objekto vertingosioms savybėms, vizualinės apsaugos pozonyje – statinių, aukščių, apimtinių ar išraiška nustelbtų kultūros paveldo objektą, trukdytų jį apžvelgti.

Memorialinio pobūdžio kultūros paveldo objektų teritorijose taikomos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies nuostatos – „Visos kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės arba jos įgalios institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles.

Prieš vykdant žemės judinimo darbus, registruotų kultūros vertybių teritorijose, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai, vadovaujantis Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“. Veiklą archeologinio pobūdžio kultūros paveldo objektuose reglamentuoja Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“. Moksliniam pažinimui saugomuose archeologinio paveldo objektuose, jų teritorijose, draudžiama plėtoti žemdirbystę ar miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių ir krūmų šalinimą.

Atsižvelgiama į įstatyminės bazės pokyčius, vykdant planuojant teritoriją, kurioje esama Nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių, vadovujamasi kultūros paveldo objektų ir vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais bei nuolat atnaujinama Kultūros vertybių registro informacija.

7. Gamtinė aplinka, saugomos teritorijos

7.1. Gamtinės saugomos teritorijos

Saugomose teritorijose veikla vykdoma vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu, saugomų teritorijų planavimo dokumentais bei kitais veiklą jose reglamentuojančiais teisės aktais. Kuršėnų miesto bendrojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano tvirtinimo“, keitimo konkretizuoti sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja saugomas teritorijas bei veiklą jose reglamentuojantiems teisės aktams.

Kuršėnų miesto bendrojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano tvirtinimo“, keitimu nagrinėjamoje teritorijoje yra gausu botaninių gamtos paveldo objektų (8 nagrinėjamoje teritorijoje ir 1 jos gretimybėje), per apie 260 metrų nuo planuojamos teritorijos ribų į pietus nutolęs Padarbos miško pušies genetinis draustinis.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Planuojama teritorija	Padarbos miško pušies genetinis draustinis
Pagrindiniai keliai ir gatvės	Botaninis gamtos paveldo objektas ir jo Nr. eksplikacijoje
Traukinių stotis	1 - Šilėnų liepa
Geležinkelis	2 - Gruževskių dvaro maumedžiai
Miškai	3 - Pavėnių qžuolas
Vandens telkiniai	4 - Milvydų qžuolas
Vandens tėkmės	5 - Daugėlių V qžuolas
Pelkės	6 - Daugėlių IV qžuolas
	7 - Daugėlių III qžuolas
	8 - Daugėlių II qžuolas
	9 - Daugėlių I qžuolas

7.1 pav. Esamos saugomos teritorijos ir objektai

7.2. Gamtinis karkasas

Gamtinis karkasas – vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.

Gamtinio karkaso nustatymo tikslai:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas.

Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo plano keitime (patvirtintame Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 6 d. nutarimu Nr. T-291) išskirtos Šiaulių rajone esančios gamtinio karkaso teritorijos, užtikrinančios gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų. Per Kuršėnų miesto bendrojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano tvirtinimo“, keitimu planuojamą teritoriją eina regioninės bei rajoninės svarbos migracijos koridoriai.

Migracijos koridoriai – slėniai, raguvynai bei dubakloniai ir kitos teritorijos, kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija. Sprendiniuose detalizuojamas Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo plano keitimu nustatytas gamtinis karkasas (migracijos koridoriai), jo sudėtį papildant vidinio ekologinio stabilizavimo arealais.

Vidiniai ekologinio stabilizavimo arealai – intensyviai urbanizuotų teritorijų vidinėje dalyje esantys atskirieji želdynai, arba miškų plotai kurie dažniausiai pasižymi santykinai nedideliu natūralumu (yra dirbtinės kilmės, stipriai transformuoti ir dažniausiai su inžinerinės infrastruktūros elementais). Pastarieji arealai nors ir neturėdami didelio ekologinio potencialo, tankiai užstatytos teritorijos vidinėje dalyje bent dalinai transformuoja (slopina) antropogeninį poveikį. O taip pat yra reikšmingi palaikant ir gausinant gyvenvietės aplinkos biologinę įvairovę. Intensyviai urbanizuotoje teritorijoje vidinio ekologinio stabilizavimo arealus formuoja įvairios paskirties intensyviai ir ekstensyviai naudojami želdynai: parkai, skverai, aikštės, memorialiniai želdynai, kapinės, memorialiniai parkai. Šios miestelių bei kito tipo gyvenviečių vidinėje dalyje esančios teritorijos dalinai kompensuoja - sušvelnina antropogeninį poveikį, optimizuoja jų centrinės dalies gyvenamąją aplinką.

Migraciniams koridoriams Kuršėnų miesto gamtiniame karkase priskiriami šie slėnių ir dubaklonių teritorijų ruožai:

1. Regioninės svarbos Ventos upės migracinio koridoriaus ruožas, iš šiaurės vakarų į pietus einantis per visą planuojamą teritoriją.
2. Vietinės (lokalinės) svarbos migracinio koridoriaus funkcijas atliekantis Kuršėnų miesto tvenkinių koridorius, esantis rytinėje miesto teritorijos dalyje.
3. Vietinės (lokalinės) svarbos Urdupio, Šūdskojo, Š - 2, Š - 2 – 2 upių, vandens kanalų atkarpos, surenkančios paviršinio vandens nuotėkio vandenį miesto teritorijoje.

Vidinio ekologinio stabilizavimo arealams Kuršėnų miesto gamtiniame karkase priskiriamos visos į migracijos koridorius nepatenkančios bendrojo naudojimo erdvių, želdynų teritorijos (esami ar potencialūs atskirieji želdynai). Dalis jų tarpusavyje nesusieti ir formuoja daugiau mažiau tolygiai po miesto teritoriją išsidėsčiusius įvairaus įrengtumo lygio žaliuosius plotus.

Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas Kuršėnų miesto gamtiniame karkase išskiriamos patikimo, riboto, silpno, pažeisto ir stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo teritorijos.

Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas – išskirtame teritoriniame vienetė esančių (arealo) žemėveikšlių gebėjimas atlikti bioprodukcinės ir ekologinio kompensavimo funkcijas, kurių raiškos intensyvumas tiesiogiai priklauso nuo žemėveikšlių natūralumo. Tai reiškia, kuo natūralesnių žemėveikšlių dalis areale didesnė, tuo geoekologinis potencialas aukštesnis, ir priešingai – kuo arealą formuojančių žemėveikšlių natūralumas mažesnis, tuo geoekologinis potencialas žemesnis. Taigi, geoekologinis teritorijos potencialas tiesiogiai siejasi su teritorijos paviršiaus natūralumu.

Didžiausią (patikimą) geoekologinį potencialą Kuršėnų mieste turi Ventos upės ir jos pakrančių bei miškingųjų Ventos upės slėnio dalių teritorijos, kai kurie vidinio ekologinio stabilizavimo arealai, kurių didžiąją ploto dalį sudaro miškai, pelkės, paviršinio vandens telkiniai. Kiek mažesnę (ribotą) geoekologinį potencialą turi Kuršėnų miesto tvenkinių sudaromas vietinės svarbos migracijos koridorius. Silpno ir pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos išskirtos įvairaus pobūdžio antropogeninės veiklos labiau paveiktose miesto dalyse (agrarinėse, vienbučių ir dvibučių užstatytose ir planuojamose užstatyti teritorijose – teritorijose, kurios pažeistos žmogaus veiklos, tačiau minimaliai dar atlieka gamtinio karkaso funkcijas). Ypač pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos nustatytos tose miesto dalyse, kur išsidėstę pramonės objektai, daugiabučių teritorijos, kitos teritorijos, kuriose dominuoja kietosios nepralaidžios vandeniui dangos.

Įvertinant, kad teritorijoje esančios gamtinio karkaso teritorijos patiria tiesioginį ir netiesioginį antropogeninės veiklos poveikį, jų geoekologinio potencialo palaikymui reikalinga taikyti tam tikras kraštotvarkines priemones.

Atsižvelgiant į gamtinio karkaso teritorijų geoekologinį potencialą, yra nustatytos gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys:

- M1/S1 - išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (taikoma patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoms);
- M2/S2 - palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (taikoma riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoms);
- M3/S3 - natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio grąžinimas (atkūrimas) ir gausinimas (taikoma silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoms);
- M4/S4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas (taikoma pažeisto ir degraduoto (ypač pažeisto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoms).

Taip pat, nustatytas kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipas, išreiškiantis gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptį:

- A - Naujo želdyno įrengimas. Gamtinio karkaso ir (ar) į jį patenkančios urbanizuotų teritorijų želdynų sistemos dalys, kuriose prioritetą teikiamas naujos rekreacinių želdynų sistemos formavimui esamų natūralių (miškų ūkio paskirties žemės sklypuose), pusiau natūralių želdynų (žemės ūkio ar kitos paskirties žemės sklypuose) arba antropogeniškai įvairiu laipsniu pažeistų teritorijų vietoje. Šio tipo GK reglamentavimo arealams būtinas esamos želdynų sistemos pritaikymas lankytojams ar naujų želdynų įrengimas, esamos infrastruktūros tobulinimas ar naujos kūrimas, ir atitinkamai, lyginant su žemiau paminėtais reglamentavimo arealais, ženkliai didesnės investicijos. A. tipo arealams būtinas didžiausias dėmesys ir investicijos, nes jie turėtų užtikrinti socialinės želdynų funkcijos realizavimą ir tankiai apgyvendintų dalių gyventojų rekreacinių poreikių patenkinimą ateityje. Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriamos didžiąja dalimi dar neurbanizuotos gamtinio karkaso teritorijos, kur reikalingas naujų želdynų įrengimas, siekiant užtikrinti poreikį ateityje. Jos sudaro 230,12 ha, 14,86 % visos planuojamos teritorijos.
- B – Esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės gerinimas. Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose prioritetą teikiamas esamos (jau suformuotos) viešųjų (atskirųjų) želdynų sistemos gerinimui ir vystymui. Šio tipo želdynų arealai, būdami ypatingoje padėtyje tankiai urbanizuotų planuojamos teritorijos dalių atžvilgiu, pasižymi padidintu antropogeniniu spaudimu, kuris pasireiškia dvejopai:
  - a. ženklus rekreacinių išteklių naudotojų poveikis teritorijoms, kuris yra nesunkiai išsprendžiamas gerinant želdynų plotų įrengimą ir priežiūrą;
  - b. ženklus urbanistinės plėtros spaudimas ir poveikis teritorijoms pasireiškiantis dėl apsunkinto asmeninių ir visuomeninių interesų suderinamumo.Šio tipo želdynų teritorijos miesto centrinėje dalyje atlieka itin svarbias funkcijas: socialinę ir ekologinę, kurias, vykdant želdynų tvarkymo darbus, būtina suderinti apsaugant ir gausinant analizuojamo tipo arealuose išlikusius natūralių želdynų intarpus. Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriami esami želdynai, įsiterpę tarp gyvenamųjų kvartalų, ir centrinėje miesto dalyje esančios, intensyviau naudojamos Ventos upės krantinės. Jos sudaro 76,89 ha, 4,96 % visos planuojamos teritorijos.
- C – Esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės palaikymas. Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose prioritetą teikiamas išlikusių dažniausiai memorialinės paskirties (kapinės, memorialai), retesniais atvejais istorinių parkų ir kitų sutvarkytų miesto teritorijoje esančių želdynų sistemos intarpų

palaikymui bei atnaujinimui. Paminėtoms teritorijoms būtinas esamos želdynų struktūros išlaikymas, atliekant einamosios priežiūros darbus ir būtinuosius rekonstrukcijos ir tvarkymo darbus. Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriamos pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, apimančios Kuršėnų dvaro sodybos parką, kapines ir kitus memorialinės paskirties želdynus. Jos sudaro 38,09 ha, 2,46 % visos planuojamos teritorijos.

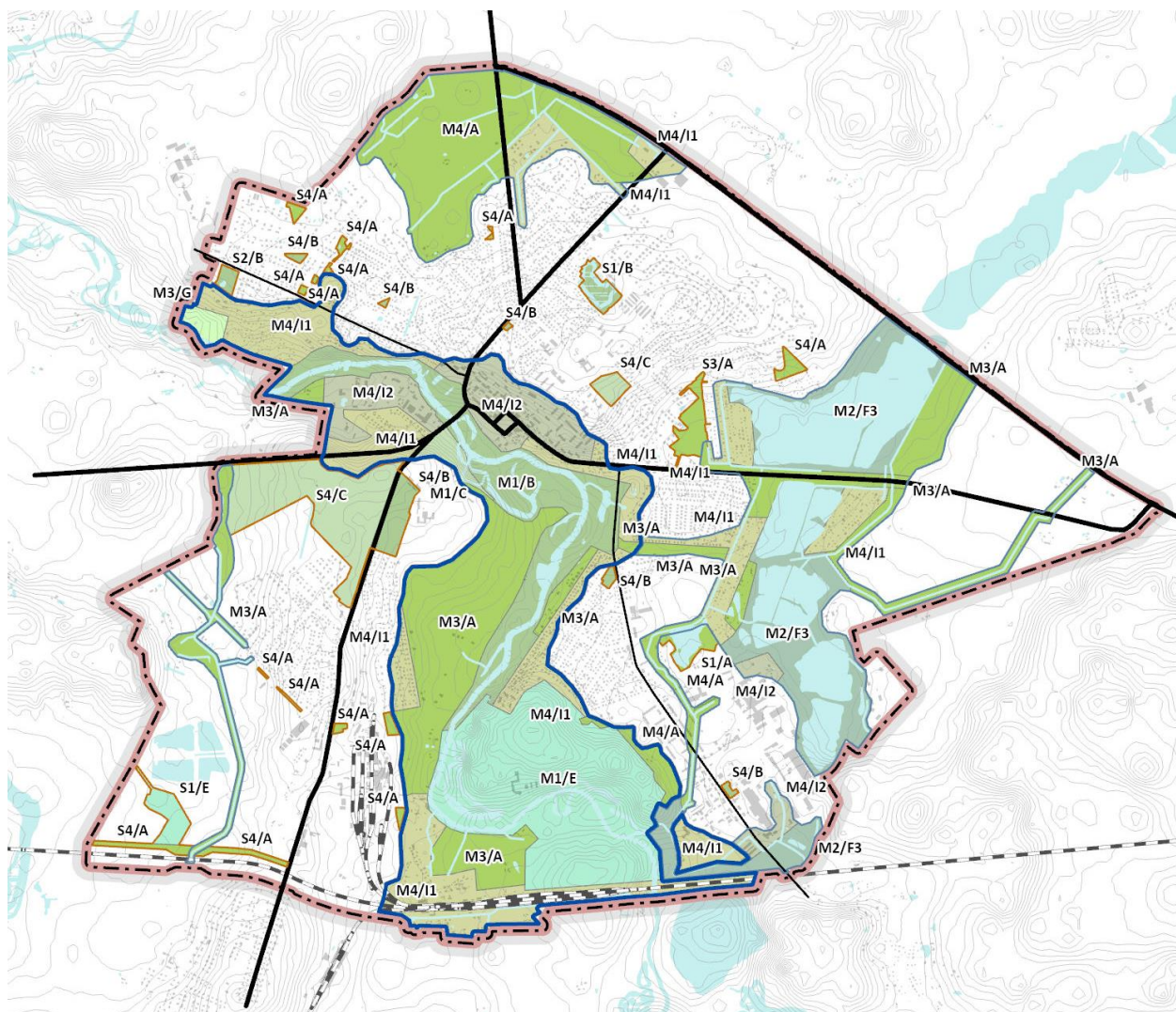
- E – Natūralus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymas ir saugojimas. Gamtinio karkaso teritorijų dalys, kuriose išlaikomas ir stiprinamas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis. Šiuos arealus ištiesai ar su maža dalimi sumedėjusia augmenija neapaugusių plotų tarpais dengia natūrali sumedėjusių augalų danga. Pastariesiems arealams būdingi mažiausi priežiūros ir planuojamų pokyčių mąštai. Jiems būtinas esamos augalijos dangos struktūros ir jos natūralumo išsaugojimas, vėlinant kirtimo amžių ir parenkant kirtimo būdus mažiau įtakojančius miško ekosistemos pokyčius. Pastarieji tvarkymo tipo arealai – teritorijoje esančio gamtinio karkaso „aukso fondas“, kurios perspektyvoje susijusios su racionalaus subalansuoto miškų ūkio vedimu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms saugomoms teritorijoms. Pastarąsias zonas reikėtų įvardinti patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijomis. Pagrindinė šių teritorijų naudojimo kryptis yra tausojantis miškų ūkis, keičiant kirtimų pobūdį iš plynų į atvejinius ir atrankinius grupinius, tuo pačiu formuojant įvairiaamžę ir brandumo grupių atžvilgiu racionalią struktūrą (jaunuolynai, vidutinamžiai, pribreštantys, brandūs ir perbrendę medynai turi sudaryti po 20% viso miškų ploto tvarkomame areale). Taip pat leistina veikla susijusi su racionalių šalutinių miško išteklių panaudojimu. Poilsinis, pramoginis turizmas rekreaciniu požiūriu atraktyviose vietose, veiklos ir naudojimo pobūdį derinant su konkrečiu miškingos teritorijos naudojimo reglamentu. Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriamos patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, kuriose dominuoja miškas ir kiti santykinai natūralūs žemėveikliai. Jos sudaro 98,11 ha, 6,33 % visos planuojamos teritorijos.
- F3 – Natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymas (Esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas) slėnių ir senslėnių ruožuose. Svarbiausia šių teritorijų naudojimo kryptis yra vidutinio stambumo ir smulkus ūkis su ganyklinės žemdirbystės (pieno ūkiai ir galvijų auginimas), daržininkystės, sodininkystės specializacijomis. Esami ūkiai palaipsniui turėtų būti orientuojami į ekologinius ar pereinamojo tipo tvaraus ūkininkavimo (agroturizmo ūkius) ūkius,. Dalis dirbamų žemių laipsniškai verčiamos į pievas ir ganyklas. Didinama stambių dirbamų laukų masė sąskaida įveisiant apsaugines želdinių grupes bei juostas, formuojant dirbtines pelkes (biogeninių medžiagų kaupimo baseinus). Galimas miškingumo didinimas mažiau našų, taip pat didelio drėgnumo (su silpnai funkcionuojančia ar nefunkcionuojančia sausavimo sistema) žemių sąskaita, apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, jai tai pagerintų ekologines ir estetines kraštovaizdžio savybes. Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriamos riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos (tvenkinių grandinė ir Ventos upės intakų planuojamos teritorijos pietuose teritorijos). Jos sudaro 125,44 ha, 8,10 % visos planuojamos teritorijos.
- G – Natūralumą atkuriančių kraštovaizdžio elementų gausinimas (agrarinėse teritorijose). Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų gausinimas. Šiose GK tvarkymo zonose kraštovaizdžio formavimas susijęs su natūralios gamtinės aplinkos atkūrimu ir nauju ekologizuoto požiūriu taikymu naudojant teritorijas. Būtinas orientavimasis ir laipsniškas perėjimas prie vidutinio stambumo ir smulkus ūkio su ganyklinės žemdirbystės, daržininkystės, sodininkystės specializacijomis. Skatintinas ekologinių – agroturizmo ūkių kūrimas. Šiose teritorijose būtinas žemėnaudos sąskaidos didinimas įveisiant įvairaus dydžio želdinių juostas bei grupes ar masyvus, taip pat dirbtinių pelkių ir vandens telkinių formavimas. Būtinas teritorijos miškingumo didinimas dirbtinai apželdant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, naudojamų mažai našų

ir nenaudojamų žemių sąskaita, jei tai pagerintų ekologines ir nepakenktų estetinėms kraštovaizdžio savybėms. Šiai zonai būtini didžiausi žemėnaudos struktūros pakeitimai ir žemės dirbimo sistemos perorientavimo mastai. Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriama silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorija, kur vykdomas žemės ūkis. Ji sudaro 3,87 ha, 0,25 % visos planuojamos teritorijos.

- I – Kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas degraduotose (urbanizuotose) teritorijose. Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas.
  - I1 – Žaliųjų urbanizuotų teritorijų (erdvesnio užstatymo (mažo užstatymo intensyvumo ir tankio didesnių sklypų) urbanizuotose teritorijose). Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriamos daugiausia pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, kurios yra ekstensyviai užstatytos, daugiausia mažaukščiais vienbučiais gyvenamaisiais pastatais. Jos sudaro 151,59 ha, 9,79 % visos planuojamos teritorijos.
  - I2 – Pilkųjų urbanizuotų teritorijų (kompaktiško užstatymo (didelio užstatymo intensyvumo ir tankio mažesnių sklypų) urbanizuotose teritorijose). Šiam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipui priskiriamos degraduoto (stipriai pažeisto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, kur veikia pramonė arba yra intensyviau užstatytos gyvenamosios teritorijos, kurioms būdingas didelis kietųjų dangų kiekis. Jos sudaro 45,27 ha, 2,92 % visos planuojamos teritorijos.

Vystant teritorijas turi būti vadovaujama Gamtinio karkaso nuostatais ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatomis.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Planuojamos teritorijos riba
- Pagrindinės struktūrinės gatvės
- Antraeilės struktūrinės gatvės
- Geležinkelis
- Pastatai
- Reljefo izohipsės kas 1 m
- Paviršiniai vandens telkiniai
- Pelkės
- Upės, kanalai

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys

- Migracijos koridoriai (regioninės svarbos)
- Migracijos koridoriai (vietinės svarbos)
- Vidinio ekologinio stabilizavimo arealai

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai

- A - naujo želdyno įrengimas
- B - esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės gerinimas
- C - esamo želdyno įrengimo lygio ir būklės palaikymas
- E - natūralus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymas ir saugojimas
- F3 - natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymas
- G - natūralumą atkuriančių kraštovaizdžio elementų gausinimas
- I1 - kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas žaliosiose urbanizuotose teritorijose
- I2 - kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas pilkosiose urbanizuotose teritorijose

M1/E M1 - gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos krypties indeksas
E - gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipo indeksas

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos krypties indeksas:
M1/S1 - išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis
M2/S2 - palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas
M3/S3 - natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio grąžinimas (atkūrimas) ir gausinimas
M4/S4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas

7.3 pav. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys ir tipai

7.3. Miškai

Bendruoju planu nagrinėjamoje teritorijoje, pagal Valstybinės miškų tarnybos prie LR Aplinkos ministerijos duomenis, valstybinės reikšmės miškų yra teritorijos pietuose ir vakaruose, pietinėje Ventos upės pakrantėje.

Kuršėnų mieste išsidėstę specialiosios paskirties miškai.

Miško žemės paversti kitomis naudmenomis nėra numatoma.

7.4. Želdynai

Šiuo metu Kuršėnų miesto teritorijoje egzistuoja atskiri želdynų sistemos elementai, vientisa sistema nėra suformuota. Želdynų sistemos pagrindui ir formavimui svarbūs gamtiniai elementai esantys planuojamoje teritorijoje ir gretimybėje (Ventos upė su savo žaliu slėniu, Kuršėnų miesto tvenkiniai su pakrantėmis, vandens kanalų vagos, pelkėtos vietos).

Sprendiniuose, įvertinant planuojamos teritorijos padėtį gamtiniu požiūriu, siekiama formuoti funkciškai tikslingą ir kompoziciškai vientisą želdynų sistemą, palaikyti ekologinį stabilumą ir gerinti žmonių rekreacinės, gyvenamosios ir darbo aplinkos sąlygas. Sprendiniuose laikomasi šių želdynų vystymo principų:

- Pratęsiama trikampių skverų sistema miesto šiaurės vakarinėje dalyje naujais trikampio formos skverais;
- Formuojamos bendro naudojimo erdvės, želdynai palei gamtinius miesto elementus - Ventos upę, Kuršėnų miesto tvenkinius ir vandens kanalus, pelkėtose vietose;
- Kai kur tarp esamų sklypų ribų arba elektros oro linijų apsaugos zonoje formuojami žalieji ryšiai, jungiantys funkciškai skirtingas miesto dalis (gyvenamąją su pramonės ir sandėliavimo, gyvenamąją u socialinės infrastruktūros ir pan.) ar skirtingus kvartalus;
- Siūlomas viešųjų erdvių tinklas, jungiantis žalias miesto erdves;
- Taip pat siūloma integruoti nekilnojamojo kultūros paveldo objektus į viešųjų erdvių sistemą, kaip ją papildančius elementus, bet tiesiogiai nepriskirtus viešajai paskirčiai;
- Formuojama vieninga bendro naudojimo erdvių, želdynų, dviračių ir pėsčiųjų takų sistema užtikrinanti visuomeninės paskirties objektų ir rekreacinės paskirties teritorijų pasiekiamumą.

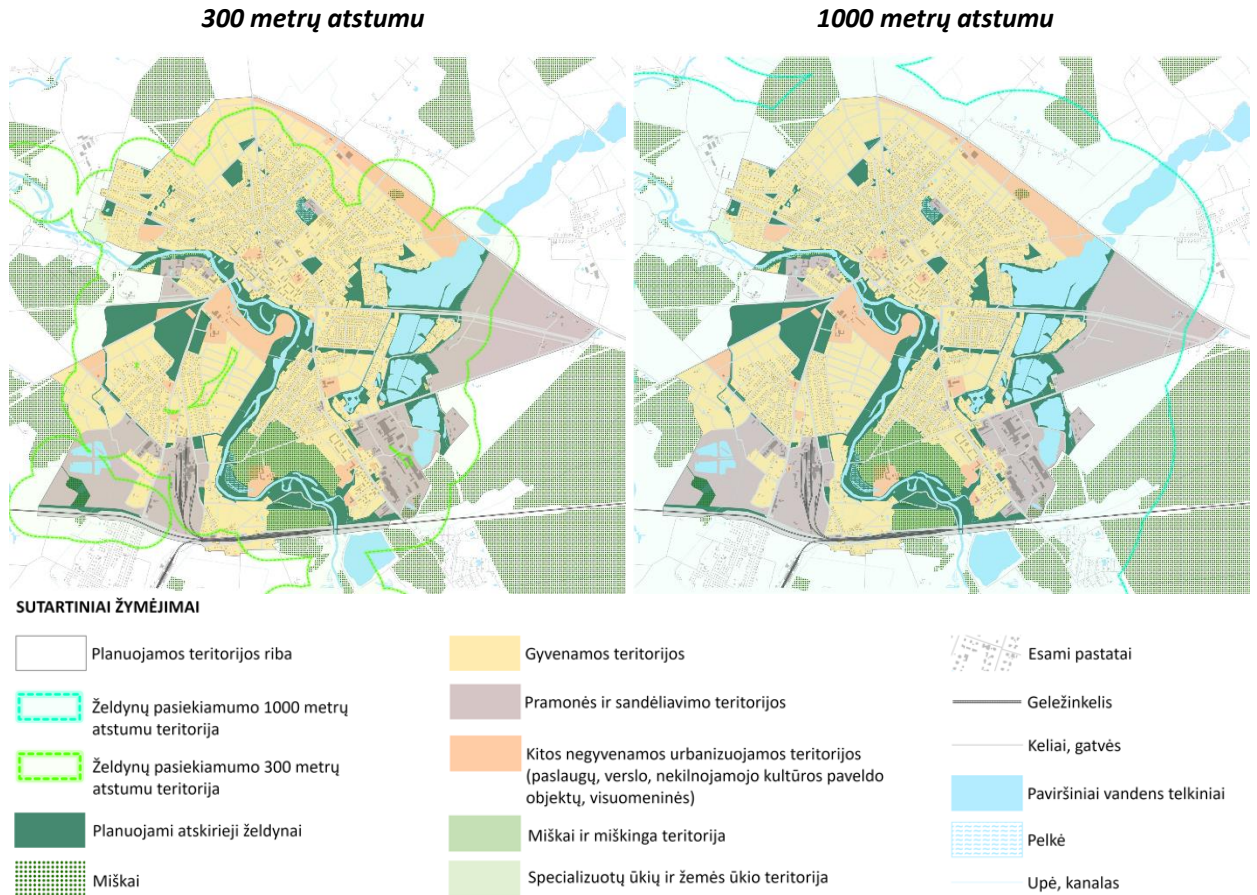
Planuojamoje teritorijoje želdynų sistemą sudaro:

- Viešieji atskirieji želdynai – parkai, skverai, žaliosios jungtys;
- priklausomieji želdynai.

Atskirieji želdynai. Remiantis Oficialiosios statistikos portalo duomenimis, 2025 metų pradžioje Kuršėnų mieste gyveno 10 498 gyventojai. Vertinant sprendiniuose numatytas gyventi tinkamas teritorijas, Kuršėnų mieste gali gyventi 19 014 gyventojų, jeigu gyventojų tankis siektų 30 gyv./ha. Pagal atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų išdėstymo miestų ir miestelių planinėje struktūroje reikalavimus bei normas, bendras viešųjų atskirųjų želdynų plotas, tenkantis vienam vidutinio (nuo 10 000 gyventojų) miesto gyventojui yra 20 kvadratinėjų metrų, tad reikalingas galimam gyventojų skaičiui atskirųjų želdynų plotas būtų 38,03 ha. Bendrojo naudojimo erdvių, želdynų teritorijoms sprendiniuose numatyta 182,88 ha. Taigi, planuojamas preliminarus atskirųjų želdynų plotas tenkantis vienam gyventojui yra 96,18 kvadratinio metro. Atskirųjų želdynų ar II grupės miškų teritorijos yra pasiekiamos ne didesniu kaip 300 m atstumu nuo visų gyventojų namų apart dalies planuojamų gyvenamųjų teritorijų miesto šiaurėje, tačiau tai galima būtų išspręsti kaip želdyną plėtojant už planuojamos teritorijos ribų

esantį mišką. Atskirųjų želdynų teritorijos, kurios planuojamos didesnės nei 1 ha ar II grupės miškų teritorijos yra išsidėsčiusios ne toliau kaip 1 km atstumu nuo kiekvieno Kuršėnų miesto gyventojų.

7.4 pav. Želdynų pasiekiamumo schemos

Šiai dienai daliai želdynų plotų yra suformuoti žemės sklypai. Kitiems, naujai numatomiems atskirųjų želdynų plotams formuoti gali būti vykdomas ir žemės paėmimas visuomenės poreikiams (teisės aktų nustatyta tvarka), Pagrindiniame sprendinių brėžinyje pažymėti siūlomi formuoti žemės sklypai bendro naudojimo teritorijoms ir želdynams. Šio bendrojo plano reglamentavimu sudaromos sąlygos numatyti atskiruosius želdynus ne tik bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorijos naudojimo tipe, bet ir kituose. Tačiau atskirųjų želdynų formavimui prioritetą vis tiek išlieka bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorijose. Žemės sklypuose, patenkančiuose į bendro naudojimo teritorijų tipą (kol nevykdomas jų paėmimas visuomenės poreikiams), gali būti vykdoma veikla pagal esamą žemės paskirtį bei naudojimo būdą, įregistruotą Nekilnojamojo turto registre iki šio bendrojo plano įsigaliojimo dienos.

Priklausomieji želdynai. Planuojamoje teritorijoje taikomos Priklausomųjų želdynų plotų normos, patvirtintos 2007 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – plotų normos), nustatomos norint išlaikyti optimalų užstatytų žemės sklypų ir apželdintų plotų santykį, pagerinti aplinkos kokybę, patenkinti visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, palaikyti teritorijos ekologinį stabilumą.

8. Rekreacinis potencialas

Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo plano keitime (patvirtintame Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 6 d. nutarimu Nr. T-291) Kuršėnų miestas patenka į didelio rekreacinio potencialo arealą Nr. 2, kuriam nustatytas vidutinis (su galimybe plėtoti regioninės reikšmės rekreacines sistemas) rekreacijos perspektyvinės plėtros lygmuo (P2) ir perspektyviausios (bendroji, pažintinė ir pramoginė) bei kitos vystytinos (sportinė, verslinė) rekreacijos rūšys.

Kuršėnų miesto šiaurinė kraštine eina numatoma plėtoti autoturizmo trasa, per patį Kuršėnų miestą – numatoma plėtoti dviračių turizmo trasa Ventos, Gedimino ir Vytauto gatvėmis.

Turistų informavimo ir konsultavimo paslaugas Šiaulių rajone teikia VŠĮ Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centras (J. Basanavičiaus G. 7, Kuršėnų m., Šiaulių r.). Įstaigos veikla apima informacijos teikimą apie rajono ir šalies turizmo ir rekreacinius išteklius, turizmo informacijos platinimą, ekskursijų Šiaulių rajone ir visoje Lietuvoje organizavimą, verslo informacijos teikimą ir kitas veiklas.

Šiuo metu planuojama teritorija nėra patraukli turizmo požiūriu. Tai nusako mažas gyvenvietės, rajono mastu esančių rekreacijai patrauklių objektų buvimas, ribota apgyvendinimo ir maitinimo infrastruktūra.

Remiantis Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centro tinklalapyje pateikiama informacija, apgyvendinimo paslaugas Kuršėnų mieste teikia tik viena įstaiga – nakvynės namai „Pušynas“ (Daugėlių g. 79B, Kuršėnai, Šiaulių r.). Mieste nėra nei vieno viešbučio. Maitinimo įstaigų Kuršėnuose taip pat nėra gausu: veikia viena valgykla, viena kavinė, viena picerija ir trys greitojo maisto užkandinės.

Remiantis Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centro tinklalapyje pateikiama informacija, Kuršėnų mieste yra per 100 lankytinų vietų, kurių top:

- Kuršėnų dvaro sodyba (Ventos g. 7E, Kuršėnai, Šiaulių r.);
- Pėsčiųjų tiltas per Ventos upę (L. Ivinskio a., Kuršėnai, Šiaulių r.).

Vieno Kuršėnų miesto tvenkinio pakrantėje yra gyventojų naudojamas paplūdimys (Kuršėnų karjero paplūdimys).

Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centro duomenimis rajone organizuojamos ekskursijos, sudaryti pažintiniai maršrutai. Per Kuršėnų miestą eina šie pažintiniai maršrutai: „Šiaulių rajono sakralinės vietos“, „Žydų žudynių vietos ir kapinės“, „Laisvės ženklai Kuršėnuose“, „Senieji Daugėlių pušyno medžiai“, „Kuršėnų medinių skulptūrų kelias“, „Pažinkime Kuršėnus I (Kuršėnai – Pavenčiai – Micaičiai – Kuršėnai)“, „Miško taku (daugėliai – Padarbu miškas – Daugėliai)“, „Pažinkime Kuršėnus II (Kuršėnai – Ringuvėnai – Šilėnai – Steponiškės – Micaičiai – Kuršėnai)“, „Pažinkime Kuršėnus III (Kuršėnai – Drąsučiai – Gulbinai – Kuršėnai)“, „Pasivaikščiojimas po Kuršėnus L. Ivinskio pėdomis (mažasis maršrutas)“, „Sveikatos harmonija“ ir kiti.

Vystant bendrąją, pažintinę ir pramoginę, sportinę bei verslinę rekreaciją, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugas Kuršėnų mieste, objektus siūloma dėstyti centrinėje miesto dalyje, Vilniaus, Vytauto ir Ventos g. ašyse.

Vietinė rekreacija

Vykstant esminiams pokyčiams visuomenėje, kylant bendram gyvenimo lygiui, vis labiau jaučiamas kultūrinių, meninių, dvasinių vertybių ar buvimo gamtinėje aplinkoje poreikis. Labai svarbi vietinė rekreacija – neišvykstant iš gyvenamosios vietos ir arba dar vadinamą erdviniu požiūriu pasyvioji.

Siekiant užtikrinti gyventojų fizinės ir poilsio rekreacijos galimybę, Kuršėnų mieste plėtojama želdynų, dviračių ir pėsčiųjų takų struktūra (žr. į 8.1 pav.).

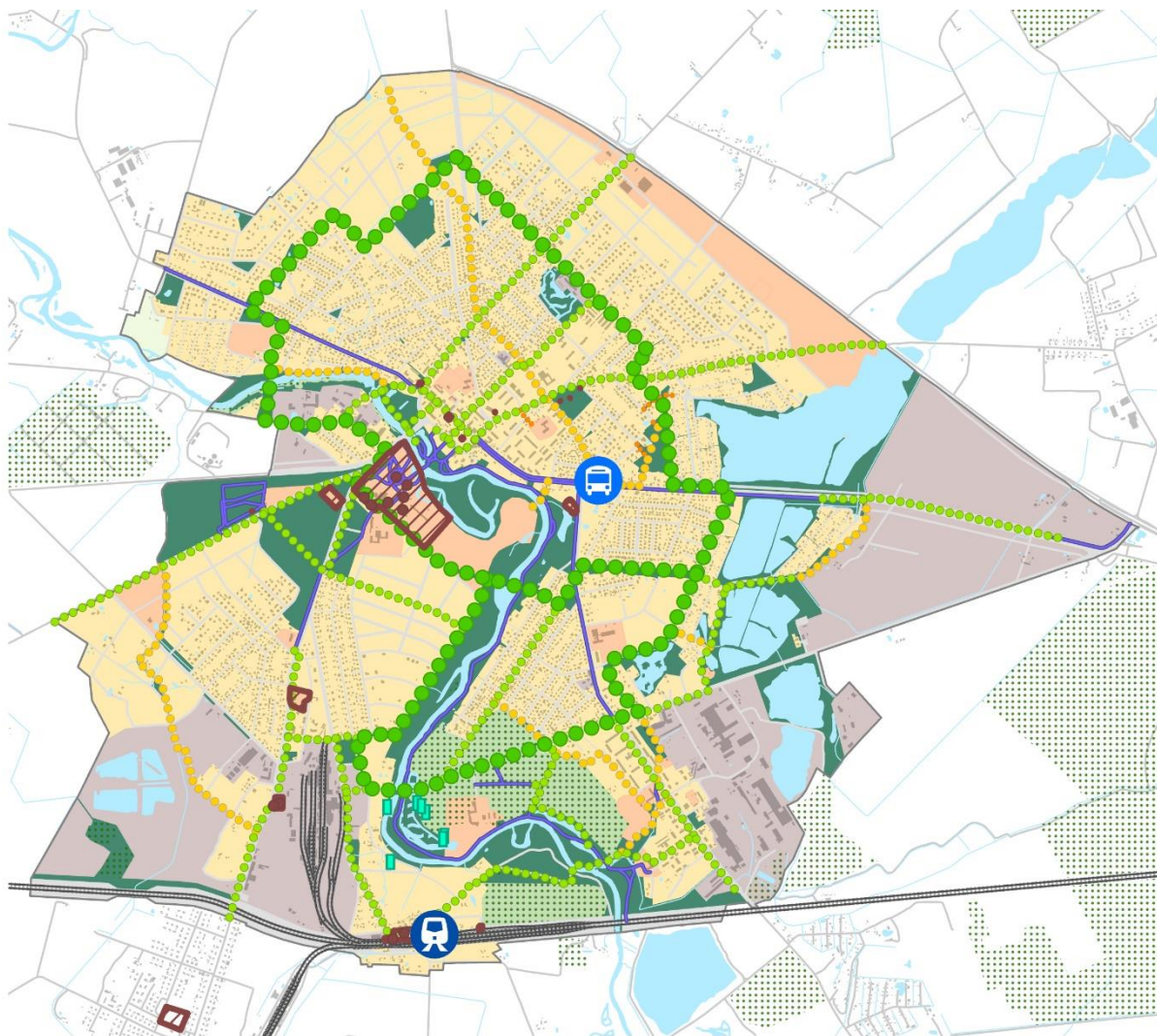
Kultūriniai, meniniai, pramogų, maitinimo ir kiti objektai sąlygojantys pasyvesnio pobūdžio psichinę rekreaciją vystomi centrinėje Kuršėnų miesto dalyje, Vilniaus, Vytauto ir Ventos g. ašyje.

Rekreacinio potencialo vystymo prioritetai:

- Teritorijoje numatomus pagrindinius struktūrinius želdynus ir esamas vandens telkinių pakrantes pritaikyti žmonių poilsiui ir pramogoms, užtikrinti ryšius tarp želdynų ir gyvenamosios, darbo aplinkos, Ventos upės slėnio ir Kuršėnų miesto tvenkinių;
- Išvystyti pėsčiųjų, dviračių takų infrastruktūrą;
- Sudaryti sąlygas kultūros, meno, apgyvendinimo, maitinimo, pramogų ir kitos rekreacinės infrastruktūros veiklų plėtrai.

Išskiriamos teritorijos, patrauklios poilsiui ir rekreacijai:

- Ventos upės slėnis, Kuršėnų miesto tvenkiniai;
- Teritorijos numatytos pagrindiniams struktūriniams želdynams pritaikomos gyventojų poreikiams įrengiant infrastruktūrą;
- Siūlomas įrengti viešųjų erdvių tinklas, jungiantis žalias miesto erdves ir skirtingas miesto dalis.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Planuojamos teritorijos riba
- Geležinkelio stotis
- Autobusų stotis
- Geležinkelis
- Keliai ir gatvės
- Paviršiniai vandens telkiniai
- Pelkė
- Upė, kanalas
- Miškai
- Pastatai

- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektas
- Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorija
- Botaniniai gamtos paveldo objektas
- Planuojami atskirieji želdynai
- Gyvenamos teritorijos
- Kitos negyvenamos urbanizuojamos teritorijos (paslaugų, verslo, nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, visuomeninės)
- Pramonės ir sandėliavimo teritorijos
- Miškai ir miškinga teritorija
- Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija

Pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūra

- Esami pėsčiųjų ir dviračių takai
- Planuojamas viešųjų erdvių tinklas, žalias miesto erdves ir skirtingas miesto dalis žiedo principu veikianti dviračių-pėsčiųjų susisiekimo jungtis
- Planuojami pėsčiųjų ir dviračių takai pagal Susisiekimo sistemos specialiojo plano Šiaulių rajone koregavimo (TPD registracijos Nr. T00087408) sprendinius
- Kiti planuojami pėsčiųjų ir dviračių takai
- Planuojamos pėsčiųjų jungtys

8.1 pav. Pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūros schema

9. Susisiekimo infrastruktūra

Susisiekimo sistemos mieste planavimui, didelę reikšmę turi besikeičianti urbanistinė ir ekonominė situacija, vykstanti technologinė pažanga, aplinkosauginiai reikalavimai. Tinkamai funkcionuojanti gyvenvietės susisiekimo sistema gyventojams turi užtikrinti patogias sąlygas greitai ir mažiausiais kaštais pasiekti kelionės tikslą.

Susisiekimo sistemos sprendiniai formuojami pagal galiojančių teritorijų planavimo, strateginių dokumentų sprendinius bei atliktos esamos būklės analizės rezultatus, identifikavus susisiekimo sistemos būklės ypatumus, jos elementų raidos tendencijas.

Pagrindinės susisiekimo sistemos sprendinių vystymo nuostatos:

- Planuojant ryšius kelių ir gatvių, dviračių ir pėsčiųjų takų tinkle atsižvelgiama į Susisiekimo sistemos specialiojo plano Šiaulių rajone koregavimo (TPD registracijos Nr. T00087408) sprendiniuose numatytą perspektyvinę gatvių tinklo ir pėsčiųjų bei dviračių takų tinklo plėtrą.
  - Pasikeitus eismo srautams (įgyvendinus Kuršėnų miesto aplinkkelio projektą), bus reikalinga nauja valstybinės reikšmės kelių ruožuose esančių Vytauto g., Vilniaus g., Pavenčio g., Ventos g., J. Basanavičiaus g., L. Ivinskio a. susisiekimo koridorių vizija, prioritetas teikiamas jų humanizavimui (patrauklesnių mažesnio mastelio erdvių formavimui, plėtojant linijinius pacentrius, vystomos centrinėms gyvenviečių dalims būdingos funkcijos, pėsčiųjų poilsio ir dviračių infrastruktūros objektų ir mikro-erdvių kūrimui)*.
  - Gerinama esama gatvių būklė - gatvių kategorijų nustatymas, tinkamų parametrų užtikrinimas, asfaltavimas, šaligatvių įrengimas.
  - Plėtojamas viešojo transporto tinklas su normas atitinkančiu stotelių išdėstymu, užtikrinant tinkamas sąlygas gyventojams naudotis viešuoju transportu.
  - Skatinamas bevariklis transportas vidiniams atstumams įveikti iki socialinių ir kitų paslaugų.
  - Naujai planuojamų gatvių, dviračių ir pėsčiųjų takų susikirtimus su geležinkelių keliais, planuoti skirtingais lygiais.
  - Šalia geležinkelio neplanuoti objektų, kurie apsunkintų geležinkelio ar jo infrastruktūros objektų veiklą.
- * - *Valstybinės reikšmės kelių ruožuose esančių Vytauto g., Vilniaus g., Pavenčio g., Ventos g., J. Basanavičiaus g., L. Ivinskio a. koridorių pertvarkymas galimas tik tokiu atveju, jei magistralinio kelio A11 Šiauliai-Palanga ir krašto kelio Nr. 159 Užventis-Šaukėnai-Kuršėnai ruožai planuojamos teritorijos ribose būtų perduoti Šiaulių rajono savivaldybės nuosavybėn valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.*

Išorės susisiekimas. Esama kelių jungčių struktūra yra pakankama susisiekimui su aplinkinėmis gyvenamosiomis vietovėmis, regioniniu centru – Šiauliais. Magistralinis kelias A11 Šiauliai–Palanga (Vilniaus g., dalis J. Basanavičiaus g., dalis L. Ivinskio a., dalis Pavenčio g., dalis Ventos g.) ir krašto kelias Nr. 159 Užventis–Šaukėnai–Kuršėnai (Vytauto g. dalis Pavenčio g.), kuria pravažiuoja taip pat keliaujantys maršrutu Šiauliai–Telšiai–Palanga, dalina gyvenamąją vietovę į tris dalis ir yra pagrindinės susisiekimo ašys. Siekiant spręsti tranzito problemas, Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimu yra suplanuota galima Kuršėnų miesto aplinkkelio trasa, pratęsianti krašto kelią Nr. 203 ir įsijungianti į magistralinį kelią A11 Šiauliai–Palanga ties Pakumulšių kaimu, skirta keliaujantiems šiuo maršrutu. Šis sprendinys prioritetiniu yra numatytas ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Tačiau nepradėti jokie kiti planavimo ir projektavimo darbai. Kadangi Kuršėnų miesto aplinkkelio trasa yra už planuojamos teritorijos ribų, jis yra vertinamas preliminarai, jo nedetalizuojant.

Gatvių tinklas. Planuojant ryšius gatvių ir kelių tinkle buvo atsižvelgta į Susisiekimo sistemos specialiojo plano Šiaulių rajone koregavimo (TPD registracijos Nr. T00087408) sprendiniuose numatytą perspektyvinę gatvių tinklo plėtrą, perkelti aktualūs sprendiniai. Atsižvelgiant į esamos padėties pokyčius sklypų struktūroje, užstatyme, esamai urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas, dalis Susisiekimo sistemos specialiojo plano Šiaulių rajone koregavimo sprendiniais suplanuotų susisiekimo jungčių trajektorijų buvo pakoreguotos, siekiant suformuoti vientisą integralią susisiekimo struktūrą.

Vadovaujantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ pagal pagrindinę gatvių paskirtį bei vadovaujantis Urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normomis, bendrojo plano sprendiniuose išskiriamos šių kategorijų gatvės:

- B – pagrindinės gatvės (susisiekimas tarp gyvenamosios vietovės funkcinių zonų, rajonų, centrų, didžiųjų transporto stočių. Ryšiai su užmiesčio keliais);
- C – aptarnaujančios gatvės (miesto plano funkcinės ir kompozicinės ašys. Pagrindinės keleivių viešojo susisiekimo linijos. Miesto vidaus transporto ryšiai);
- D – pagalbinės gatvės (lokalinės funkcinės ir kompozicinės ašys. Srautų paskirstymas į smulkias teritorijas, privažiavimai prie atskirų statinių ir kitų objektų);
- E – pagrindinės pėsčiųjų ir dviračių eismo gatvės ir takai (susisiekimas pėsčiomis, dviračiais ir kitomis biotransporto rūšimis tarp atskirų planuojamos teritorijos dalių, su gyvenamosios vietovės centru, darbo ir poilsio vietomis. Netolimas susisiekimas su priemiesčio zona).

Gatvių kategorijos buvo nustatytos vadovaujantis Susisiekimo sistemos specialiojo plano Šiaulių rajone koregavimo (TPD registracijos Nr. T00087408) sprendiniais (toliau – specialusis planas) bei Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-446 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 17 d. sprendimo Nr. T-389 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 2024 m. gruodžio 17 d. patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašu (toliau – gatvių sąrašas). Kadangi yra gatvėms priskirtų kategorijų nesutapimų specialiajame plane ir gatvių sąrašė, kaip aukštesnio lygmens dokumentu pirmiau vadovujamasi specialiuoju planu.

Esamoms ir planuojamoms gatvėms, nustatomos gatvės raudonosios linijos – linijos, nužyminčios žemės juostą, kuri skirta gatvės ir jos elementų tiesimui ir įrengimui. Gatvės juosta tarp raudonųjų linijų yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius. STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nurodytas gatvės juostos plotis gali būti sumažintas dviem atvejais: kai netiesiami takai, tinklai ir nereikalinga taršos slopinimo įranga (tarša neviršija leistinų normų); kai naudojami racionalesni inžinerinių tinklų įrengimo būdai, efektyvesnė taršos slopinimo įranga ir būdai.

Valstybinės reikšmės automobilių keliams taikomas kelių apsaugos zonos. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai, želdynai ir t.t.) bei jų komunikacijos planuojamos tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja AB „Via Lietuva“) juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius ar nustatant servitutus). Detalizuojant bendrojo plano sprendinius, įvertinti, kad prie valstybinės reikšmės kelių (kelių apsaugos zonose) nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtros galimybės ir priežiūros sąlygos.

PASTABA: Planuojamų inžinerinių tinklų vietos Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinyje yra nurodytos preliminaros, orientacinės, tikslinamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu miestuose, miesteliuose, kompaktiškai užstatytose kaimų teritorijose kelių apsaugos zonose leidžiama statyti ir (ar) rekonstruoti pastatus. Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 19 straipsnio 2 dalį, kelių apsaugos zonose vykdyti darbus (šiuo atveju – statyti pastatus, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu), leidžiama tik Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka gavus kelio savininko ar valdytojo pritarimą (derinimą) projektui ar numatomai veiklai. Susijusius su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu pastatus statyti galima vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

Minėta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro tvarka yra nustatyta Pritarimo projektui ar numatomai veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos apraše (toliau – Aprašas), patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021-07-20 įsakymu Nr. 3-353.

Pagal Aprašo 5 punktą, išimtyms dėl pastatų, nesusijusių su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, statybos kelių apsaugos zonose taikomos tik miestuose, miesteliuose ir šalia valstybinės reikšmės kelių ruožų, pažymėtų nurodomaisiais kelio ženklais Nr. 550 „Gyvenvietės pradžia“ ir Nr. 551 „Gyvenvietės pabaiga“, kaimų kompaktiškai užstatytose teritorijose.

Pagal Aprašo 5.1. papunktį, minėti pastatai turi būti statomi ne mažesniu atstumu nuo kelio dangos išorinio krašto nei atstumas nuo kelio dangos išorinio krašto iki artimiausių pastatų ir antžeminių statinių (išskyrus susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus ir hidrotechninius statinius), esančių šalia tos pačios kelio pusės ruožo, ribojamo sankryžų, jeigu toje pačioje kelio ruožo, ribojamo sankryžų, pusėje kelio apsaugos zona yra kompaktiškai užstatyta. Papunktyje taip pat nurodyta, kad, minėtos sąlygos netaikomos miestų ir miestelių teritorijose galiojančiuose detaliuosiuose planuose suplanuotose statybos zonose, miestų ir miestelių teritorijose, įsiterpusiose tarp šalia (nutolusių ne didesniu kaip po 300 metrų atstumu į abi puses išilgine kelio kryptimi) tos pačios kelio pusės apsaugos zonoje esančių ir (ar) galiojančiuose teritorijų planavimo dokumentuose suplanuotų pastatų ir (ar) antžeminių statinių (išskyrus kitus automobilių kelius, šių kelių statinius, gatves, aikštes, inžinerinius tinklus ir hidrotechninius statinius), kuriuose nustatyta tiksli jų padėtis kelio atžvilgiu, neartinant esamo arba suplanuoto užstatymo į kelio pusę, miestų ir miestelių teritorijose, atskirtose nuo kelių (statmena kelio ašiai kryptimi) tos pačios kelio pusės apsaugos zonoje esančiais ir (ar) galiojančiuose teritorijų planavimo dokumentuose suplanuotais pastatais ir (ar) antžeminiiais statiniais (išskyrus kitus automobilių kelius, šių kelių statinius, gatves, aikštes, inžinerinius tinklus ir hidrotechninius statinius), kuriuose nustatyta tiksli jų padėtis kelio atžvilgiu. Gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatai (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) statomi ir (ar) rekonstruojami ir (ar) įrengiamos minėtos paskirties patalpos kitos paskirties statiniuose (atitinkamai keičiant patalpų paskirtį) tik įvertinus kelių eismo sukeliama triukšmą (pagal prognozinis 30 metų eismo duomenis) minėtuose pastatuose bei šių pastatų aplinkoje ir statytojui numačius priemones, užtikrinančias, kad nebus viršyti leistini kelių eismo sukeliama triukšmo ribiniai dydžiai.

Tuo atveju, jei veikla atitinka Pritarimo projektui ar numatomai veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo reikalavimus, tai tokia veikla turi taip pat neprieštarauti teritorijos naudojimo tipo (į kurį patenka) reglamentams, kitiems šio bendrojo plano sprendiniams bei Lietuvos Respublikos teisės aktams.

Anksčiau suplanuotų ir naujai planuojamų vietinės reikšmės kelių (gatvių) tinklo sujungimas su valstybinės reikšmės kelių tinklu galimas tik pagal kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3, XI skyriaus reikalavimus, o valstybinės reikšmės kelių ruožuose, pažymėtuose nurodomaisiais kelio ženklais Nr. 550 „Gyvenvietės pradžia“ ir Nr. 551 „Gyvenvietės pabaiga“ – pagal statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533, VIII skyriaus reikalavimus. Nesant galimybės išlaikyti reglamentuojamų atstumų, susisiekimo komunikacijos turi būti formuojamos kaip akligatviai, t. y. neplanuojant naujų sankryžų ar nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių, arba įrengiamos dubliuojančios gatvės/keliai kitų teritorijų sąskaita, kurias įgyvendinus, būtina naikinti esamas nuovažas (neatitinkančias reglamentuojamų atstumų).

Paminėtina, kad dėl eismo saugumo reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas (dažnai jų kiekis ir taip yra per didelis), todėl ateityje turės būti įvertintos pavienių nuovažų, valstybinės reikšmės keliuose, apjungimo (panaikinimo) galimybės – susisiekimo infrastruktūros sprendinius numatant planuojamais lygiagrečiais su valstybinės reikšmės keliais jungiamaisiais keliais (gatvėmis), kuriais būtų užtikrinta galimybė privažiuoti prie žemės sklypų ir numatomų plėtoti teritorijų.

Viešasis transportas. Pagrindinių gatvių tinklą Kuršėnuose formuoja magistralinis kelias A11 Šiauliai–Palanga ir krašto kelias Nr. 159 Užventis–Šaukėnai–Kuršėnai, Vilniaus, Vytauto, Ventos ir Pavenčio gatvės. Gyvenvietės reikiamų aptarnavimui esamas gatvių tinklo tankumas yra pakankamas.

Kuršėnų mieste viešasis transportas važiuoja šiais maršrutais: Daugėliai – Pavenčiai, Centras – Daugėliai, Pavenčiai – Daugėliai, Centras – Pavenčiai, Daugėliai – Micaičiai, Centras – Micaičiai, Micaičiai – Daugėliai. Autobusai važiuoja Daugėlių, Vilniaus, Pavenčio ir Ventos gatvėmis. Planuojamoje teritorijoje, minėtuose maršrutuose yra įrengta 18 viešojo transporto sustojimo vietų.

Vadovaujantis Urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normomis, Nuolatinio viešojo transporto tinklo tankis turi būti toks, kad maksimalus ėjimo pėsčiomis iki viešojo transporto stotelių atstumas būtų ne didesnis kaip:

- 500 m – intensyvaus užstatymo teritorijose, užstatytose penkių ir daugiau aukštų pastatais;
- 600 m – ekstensyvaus užstatymo vidutinių ir didelių miestų teritorijose, užstatytose 1–3 aukštų pastatais;
- 800 m – ekstensyvaus užstatymo mažų miestų teritorijose, užstatytose 1–3 aukštų pastatais.

Kadangi Kuršėnų miestas yra vidutinio dydžio miestas, jam taikoma 600 ir 500 metrų viešojo transporto stotelės pasiekiamumo norma. Vertinant viešojo transporto pasiekiamumą pagal norminius reikalavimus (žr. į 9.2 pav.), galima konstatuoti, kad viešojo transporto stotelių (įveikintų maršrutais) tinklas tinkamai (tenkinant norminius atstumus) aptarnauja didesnę dalį Kuršėnų gyventojų, gyvenančių centrinėje ir pietinėje miesto dalyje. Tačiau galėtų būti plėtotinas viešas transportas užtikrinant ir likusiems gyventojams miesto šiaurėje tinkamas sąlygas juo naudotis.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Planuojama teritorija
- Pagrindiniai keliai ir gatvės
- Traukinių stotis
- Geležinkelis
- Miškai
- Vandens telkiniai
- Vandens tėkmės
- Pelkės

- Autobusų stotelė
- Autobusų stotelės pasiekiamumas
- 500 m spinduliu
- 600 m spinduliu
- 800 m spinduliu

Gyventojų skaičius statistinėje gardelėje (100x100 m), duomenų šaltinis - Lietuvos statistikos departamentas, 2021 m:

- 201 - 385 gyv.
- 101 - 200 gyv.
- 51 - 100 gyv.
- 11 - 50 gyv.
- 5 - 10 gyv.
- ≤ 4 gyv.

9.2 pav. Esamų viešojo transporto sustojimo stotelių pasiekiamumas

Dviračių takų infrastruktūra. Kuršėnuose įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai Gedimino gatvėje, Vilniaus gatvėje nuo sodų bendrijos „Kuršėnų šaltinėlis“ iki miesto centro, Ventos gatvėje nuo Luokės bei Ventos gatvių sankryžos iki Kuršėnų Pavenčių mokyklos – daugiafunkcio centro, Daugėlių gatvėje nuo Pramonės ir Daugėlių gatvių sankryžos iki Vilniaus gatvės (žr. į 8.1 pav.). Iš esmės, baziniam susisiekimui dviračiu iš nutolusių

gyvenamųjų rajonų iki miesto centro infrastruktūra yra įrengta, tačiau trūksta jungčių kurtis patogiam susisiekimo tinklui, kuriuo būtų galima keliauti įvairesnėmis kryptimis, maršrutais ne tik pagrindinėmis gatvėmis, bet ir gamtinėmis miesto zonomis, siekiant tiek efektyvesnio susisiekimo, tiek gyventojų rekreacijos. Sprendiniuose siūloma pėsčiųjų ir dviračių takų sistemą plėtoti žiedo su papildomais spinduliais principu ir taip sukurti nenutrūkstamą bei sklandų, patrauklų dviračių judėjimą miesto viduje.

Geležinkelio susisiekimo infrastruktūra. Kuršėnų gyventojai turi labai geras sąlygas naudotis geležinkelio transportu – Kuršėnai vienintelis Lietuvos miestas, turintis dvi geležinkelio stotis. Gatvių tinklo ir dviračių takų infrastruktūros sprendiniai užtikrintų geresnį miesto gyventojų susisiekimą su Pavenčiuose esančia geležinkelio stotimi, sukurtų sąlygas gyventojų patogumui dažniau naudotis geležinkelio transportu išorės susisiekimui, ko pasekoje augant poreikiui galėtų daugėti AB „Lietuvos geležinkeliai“ siūlomų kelionių galimybių.

10. Inžinerinė infrastruktūra

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejama urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdam planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas pareikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas. Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai parengti remiantis esamos inžinerinės infrastruktūros būklės analize, galiojančių teritorijų planavimo ir strateginių dokumentų sprendiniais.

- ✓ Inžinerinių tinklų objektų apsaugai, nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, taikomos Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos.
- ✓ Inžinerinių tinklų vietos plane pažymėtos preliminarios, tikslinamos rengiant kitus teritorijų planavimo ir/ar techninius projektus. Jei ant esamų inžinerinių tinklų planuojami statiniai, turi būti parengtas esamų inžinerinių tinklų iškėlimo (pertvarkymo) projektas.
- ✓ Neplanuoti inžinerinių tinklų Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose lygiagrečiai geležinkelio keliams, o būtinus geležinkelio kelių kirtimus planuoti kuo statesniu kampu, norminiuose aktuose nustatytais atstumais nuo geležinkelio infrastruktūros objektų.
- ✓ Vadovaujantis Specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 22 str. 2 d. nustatytu reglamentavimu, Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar susisiekimo ministro nustatyta tvarka privalomas geležinkelių infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimas (derinimas) projektui ar numatomi veiksmai.

Vienas didžiausių iššūkių inžinerinių tinklų plėtojimo aspektu yra sodininkų bendrijų teritorijos. Pagal Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo nuostatas sodininkų bendrijų teritorijose galima vienbučio gyvenamojo namo statyba neįgyvendinant kitų gyvenamųjų teritorijų naudojimui reikalingų aspektų, t.y. sudaromos sąlygos sodininkų bendrijų teritorijos konversijai į gyvenamuosius kvartalus neformuojant atitinkamos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros. Siūloma sodų teritorijos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros klausimus spręsti kompleksiskai, sudarant sąlygas konversijai į kokybiškas gyvenamąsias teritorijas, bandant užtikrinti jų teritorijose esančių gatvių nustatytų kategorijų parametrus (esant poreikiui, sklypų sąskaita), teritorijos aprūpinimą centralizuota inžinerine infrastruktūra.

Sodininkų bendrijos (jų teritorijos) ar teritorijos, turinčios sodininkų bendrijų požymių, į gyvenamąsias teritorijas gali būti pertvarkomos tik kompleksiskai išsprendus sodininkų bendrijos teritorijos ar teritorijos, turinčios sodininkų bendrijų požymių aprūpinimo inžineriniais tinklais klausimus.

Dėl Bendrojo plano mastelio, atskirų inžinerinių tinklų apsaugos zonos nėra vaizduojamos, rengiant kitos rūšies teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus ar kitus dokumentus vadovaujamosi LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytais apsaugos zonų dydžiais.

Planuojamų inžinerinės infrastruktūros tinklų trasos yra preliminarios, parametrai turi būti tikslinami pagal specifinius teritorijų požymius rengiant kitos rūšies teritorijų planavimo dokumentus.

Į planuojamą teritoriją patenkančių inžinerinių tinklų apsaugos zonose, jų naudojimui užtikrinti, rengiant techninius, darbo, žemės formavimo ir pertvarkymo projektus inžineriniams tinklams nustatomi servitutai (išskyrus žemės sklypus kuriuos valdo, naudoja ir jais disponuoja akcinė bendrovė „Via Lietuva“), ūkinės veiklos apribojimai (vadovaujamosi LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu).

Vadovaujantis Kelių įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, servitutai valstybinės reikšmės keliams skirtuose žemės sklypuose nėra nustatomi, kadangi AB „Via Lietuva“ (buvęs pavadinimas – akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija) valstybinės reikšmės kelių negali perduoti nuosavybės teise kitiems asmenims, jų įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktinių teisių į juos, jais garantuoti, laiduoti ar kitu būdu jais užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymo, jų išnuomoti, suteikti panaudos pagrindais ar perduoti jų kitiems asmenims naudotis kitu būdu.

Atitinkamos nuostatos nustatytos LR Žemės įstatymo 7 str. 9 d. Be to, pagal Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrijų taisyklių BT ITK 09, patvirtintu Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-329, 54 punktą – jeigu teritorijų planavimo dokumentų rengimo metu, o jei jie nerengiami – techninio projekto rengimo metu paaiškėja, kad, laikantis šių taisyklių nuostatų, inžineriniai tinklai neišvengiamai patenka į kelio juostos zoną, tarp kelio valdytojo ir inžinerinių tinklų savininko turi būti sudaroma sutartis. O pagal Taisyklių 56 punktą – inžinerinių tinklų savininkas ar valdytojas kelio juosta naudojasi tik pagal sutartyje numatytas sąlygas ir jokių teisių (nuosavybės ar valdymo) į kelio juostą (jos dalį) neįgyja.

Vandens tiekimas ir buitinių nuotekų tvarkymas. Vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo paslaugas Kuršėnuose teikia UAB „Kuršėnų vandenys“. Planuojamoje teritorijoje yra išvystyta centralizuota vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra.

2021 m. gruodžio 29 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-337 patvirtintas Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimo Šiaulių rajone patvirtinimo“, keitimas, kurio sprendiniai (planuojami vandens tiekimo, buitinių nuotekų tvarkymo tinklai) perkelti į rengiamą bendrąjį planą (žr. į Inžinerinės infratraktūros vystymo brėžinį).

Numatoma, kad ir perspektyvoje visiems vartotojams bus tiekiamas geros kokybės požeminis geriamasis vanduo, atitinkantis Lietuvos higienos normos HN 24:2003 reikalavimus. Naujai urbanizuojamose teritorijose numatomas centralizuotas vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.

Vandentiekio sistemos turi būti pritaikytos gaisrų gesinimui (rengiant techninius, darbo projektus).

Lietaus nuotekų surinkimo tinklai. Planuojamoje teritorijoje yra menkai išplėtotas lietaus nuotekų surinkimo tinklas. Šie išplėtoti Alėjos, Ivinskio, Pavenčio, Stoties ir Vilniaus gatvių atkarpose. Šiuos tinklus valdo UAB „Kuršėnų vandenys“, galimai teritorijoje yra ir bešeimininkų tinklų. Lietaus nuotekų surinkimo infrastruktūra šiai dienai menkiausiai išplėtotą lyginant su kitomis inžinerinėmis sistemomis. Taip pat nėra vieningos skaitmeninės platformos lietaus nuotekų tinklams identifikuoti. Lietaus nuotekų surinkimui reikalinga ieškoti kitų tvarių priemonių, galimai išnaudojant viešųjų erdvių, atskirųjų želdynų plotus kai vanduo sulaikomas ir pamažu suleidžiamas į gruntą palaikant požeminio vandens lygį (vietos ekosistemos stabilumo rodiklis), apsaugant teritorijas nuo užtvindymo. Bendrojo plano sprendiniuose visų esamų ir planuojamų gatvių inžinerinės infrastruktūros koridoriuose numatyti planuojami lietaus nuotekų tinklai (žr. į Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinį).

Paviršinės nuotekos tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. Nr. D1-193 "Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo".

Elektros energijos tiekimo tinklas planuojamoje teritorijoje yra pakankamai gerai išplėtotas. Siekiama didinti elektros energijos tiekimo efektyvumą ir patikimumą gyventojams ir ūkio subjektams. Pagal poreikį gali būti rekonstruojamos esamos elektros perdavimo linijos ar tiesiamos naujos, gali būti rekonstruojamos esamos transformatorių pastotės/skirstyklos ar statomos naujos. Pagal galimybes elektros energijos oro linijos turi būti keičiamos į požeminius tinklus siekiant tiek gerinti miesto estetinį vaizdą, tiek sukuriant galimybę įsisavinti esamas elektros tinklų apsaugos zonų teritorijas, kuriose vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu yra taikoma daug veiklos apribojimų.

Elektroniniai ryšiai. Telekomunikacijos ir ryšių paslaugos yra pakankamai gerai išplėtos – Kuršėnų mieste galima naudotis visų pagrindinių mobiliojo ryšio operatorių paslaugomis. Teritorijoje plačiai išvystytas elektroninių ryšių tinklas. Naujos paslaugos plėtojamos pagal poreikį.

Centralizuotas šilumos tiekimas. Šildymo paslaugas Kuršėnuose teikia UAB „Šiaulių energija“. Planuojamoje teritorijoje yra 4 katilinės: Teofilio Tilvyčio g., Ventos g., Daugėliuose ir Pavenčiuose. Bendras T. Tilvyčio g. katilinės CŠT sistemos šilumos tiekimo tinklų ilgis 6,451 km. Iš T. Tilvyčio g. katilinės centralizuotai šiluma aprūpinami 67 vartotojai (šilumos punktai). Tame tarpe 44 daugiabučiai ir 5 mažaaukščiai gyvenamieji namai. Gyvenamuose namuose naudingas šildomas plotas sudaro 61,680 tūkst. m². Karštas vanduo ištisus metus ruošiamas 33-jų vartotojų šilumos punktuose. 34 -iuose šilumos punktuose karštas vanduo neruošiamas. 19 šilumos punktu nmodernizuoti. Bendras Ventos g. katilinės CŠT sistemos šilumos tiekimo tinklų ilgis 0,701 km. Iš Ventos g. katilinės centralizuotai šiluma aprūpinami 5 vartotojai (šilumos punktai). Tame tarpe 1 daugiabutis gyvenamas namas, kuriame naudingas šildomas plotas sudaro 1523,6 m². Modernizuoti 2 šilumos punktai. Bendras Daugėlių katilinės CŠT sistemos šilumos tiekimo tinklų ilgis 3,428 km. Iš Daugėlių katilinės centralizuotai šiluma aprūpinami 37 vartotojai (šilumos punktai). Tame tarpe 32 daugiabutis gyvenamas namas, kuriuose naudingas šildomas plotas sudaro 48,332 tūkst. m². Nmodernizuoti 8 šilumos punktai. Karštas vanduo neruošiamas 15-koje šilumos punktu, kituose šilumos punktuose karštas vanduo ruošiamas visus metus. Bendras Pavenčių katilinės CŠT sistemos šilumos tiekimo tinklų ilgis 0,762 km. Iš Pavenčių katilinės centralizuotai šiluma aprūpinami 8 vartotojai (šilumos punktai)-daugiabučiai gyvenamieji namai. Gyvenamuose namuose naudingas šildomas plotas sudaro 4681 m². Modernizuotas 1 šilumos punktas, atnaujintame name

Stoties g. 16. Karštas vanduo neruošiamas 2-juose šilumos punktuose, kituose šilumos punktuose karštas vanduo ruošiamas visus metus. Remiantis Šilumos ūkio Šiaulių rajone specialiojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T-45 „Dėl Šilumos ūkio Šiaulių rajone specialiojo plano tvirtinimo“ keitimo sprendiniais, esminių pokyčių centralizuotų šilumos tiekimo tinklų plėtojime nenumatoma.

Dujos. Planuojamoje teritorijoje yra išvystytas mažo ir vidutinio slėgio skirstomasis dujų vamzdynas. Kuršėnų miestą aptarnauja AB „Energijos skirstymo operatorius“. Centralizuotai dujomis aprūpinami didžiąją dalimi individualūs namai, taip pat ir naujai užstatomos teritorijos. Gamtinių dujų perdavimo ir paskirstymo tinklų nauja plėtra turi būti vykdoma į urbanizuotas teritorijas, įvertinus ekonominį pagrįstumą, t.y., projektuojami ir klojami, įvertinus gamtinių dujų vartotojų skaičių ir jų perspektyvinius poreikius ir atsiperkamumą. Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinyje vaizduojamas planuojamas skirstomasis dujų vamzdynas, numatytas esamų ir planuojamų gatvių inžinerinės infrastruktūros koridoriuose, teritorijose, kur nėra išplėtotas dujų tiekimo infrastruktūra (žr. į Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinį).

Trukdančių statybai veikiančių dujų tinklų iškėlimas vykdomas vadovaujantis LR Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93.

Atliekų šalinimas. Komunalinių atliekų tvarkytojas Kuršėnų miesto teritorijoje yra UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“. Vystant atliekų šalinimo sistemą siūloma:

- plėtoti komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų atskiro surinkimo (rūšiavimo) sistemą;
- skatinti antrinių žaliavų atskyrimą susidarymo šaltinyje (pirminio rūšiavimo būdu);
- užtikrinti pavojingųjų atliekų surinkimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse;
- biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto ir eksploatuoti žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles.

Atsinaujinantys energijos šaltiniai. Skatinamas atsinaujinančių ir neatsinaujinančių išteklių naudojimo intensyvumo optimizavimas, siekiant racionaliai naudoti teritorijas bei išsaugoti jų regeneracinį ir geoekologinį potencialą. Skatinamas veiksmingas struktūrų kūrimas ir įgyvendinimas, kuris padėtų mažinti anglies dioksido išsiskyrimą į aplinką, didintų energijos vartojimo efektyvumą ir skatintų atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą. Skatinama atsinaujinančių energijos išteklių plėtra elektros, šilumos ir transporto sektoriuose, tame tarpe didinant elektros energiją gaminančių vartotojų (individualiuose namuose ir daugiabučiuose) dalį, palyginti su visų elektros energijos vartotojų skaičiumi.

Atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) naudojimo srityje nustatomi šie sprendiniai:

- Planuojant AEI panaudojimą šildymui vadovautis Šilumos ūkio Šiaulių rajone specialiojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T-45 „Dėl Šilumos ūkio Šiaulių rajone specialiojo plano tvirtinimo“ keitime numatytomis zonų ribomis ir jų reglamentais.
- Planuojamos teritorijos ribose vėjo elektrinių statyba negalima.
- Saulės šviesos energijos elektrinės, kurių įrengtoji galia didesnė kaip 500 kW, gali būti statomos šiuose teritorijų naudojimo tipuose:
  - Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorijų;
  - Pramonės ir sandėliavimo teritorijų;
  - Inžinerinės infrastruktūros teritorijų.

- Iki 500 kW galios saulės šviesos energijos elektrinės, statomos ant žemės, gali būti numatomos šiuose teritorijų naudojimo tipuose:
  - Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorijų;
  - Pramonės ir sandėliavimo teritorijų;
  - Inžinerinės infrastruktūros teritorijų;
  - Inžinerinės infrastruktūros koridorių teritorijų;
  - Paslaugų teritorijų;
  - Perspektyvinių paslaugų teritorijų.
- Nedidelės galios (iki 100 kW) saulės šviesos energijos elektrinės, statomos ant žemės, gali būti statomos visuose teritorijų naudojimo tipuose.
- Saulės šviesos energijos elektrinių statyba ant pastatų stogų galima visuose teritorijų naudojimo tipuose. Saulės šviesos energijos elektrinių statyba integruota į fasadus galima visuose teritorijų naudojimo tipuose išskyrus teritorijų naudojimo tipą Mišri centro teritorija. Statant saulės šviesos energijos elektrines ant pastatų stogų ir/ar integruojant į fasadus būtina tenkinti šiuos reikalavimus:
  - kad nesukeltų viso statinio ar jo dalies griūties, deformacijų, žalos kitoms statinio dalims;
  - kad atitiktų visuomenės sveikatos saugos reikalavimus;
  - nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų;
  - infrastruktūrą dėstyti neužgožiant pastato išskirtinumą formuojančių elementų, išlaikant architektūros kokybės kriterijų – estetiką.
- Visais atvejais saulės šviesos energijos elektrinių statyba negalima:
  - Specialiosios paskirties miškų teritorijose;
  - Saugomose teritorijose, nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose ir teritorijose, jei minėtų teritorijų apsaugą bei naudojimą reglamentuojančiuose dokumentuose nenumatyta kitaip;
  - Paviršinio vandens telkiniuose, paviršinio vandens telkinių apsaugos juostose, didelės tikimybės potvynių grėsmės teritorijose;
  - Teritorijose, kuriose pagal teisės aktus ir dokumentus elektrinių parkų statyba negalima.

11. Prioritetinės plėtros teritorijos

Prioritetinės plėtros teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose išskirtos urbanizuotos ir (ar) urbanizuojamos teritorijos (jų dalys), kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą (Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas).

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritетinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra.

Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės infrastruktūra, esanti teritorijoje, kuri nepatenka į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas prioritетinės plėtros teritorijas ir kurioje savivaldybė neįsipareigoja vystyti socialinės ir (ar) inžinerinės infrastruktūros.

Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme nusakoma, kad savivaldybės infrastruktūrą

sudaro socialinė savivaldybės infrastruktūra ir inžinerinė savivaldybės infrastruktūra:

- **Inžinerinė savivaldybės infrastruktūra** – šilumos perdavimo tinklai, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, įskaitant paviršines nuotekas, tvarkymo inžineriniai statiniai, vietinės reikšmės keliai (taip pat kelio elementai ir kiti inžineriniai statiniai, numatyti inžinerinės savivaldybės infrastruktūros statinio projekte ir esantys žemės juostoje, skirtoje gatvės ir jos elementų įrengimui, kai vietinės reikšmės kelias yra mieste, miestelyje ar kaimo gyvenamojoje vietovėje), kiti transporto statiniai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą savivaldybės teritorijoje atsakingas savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius ir (ar) savivaldybės infrastruktūros valdytojas.
- **Socialinė savivaldybės infrastruktūra** – kultūros, švietimo ir mokslo, sveikatos, sporto paskirties statiniai ir (arba) savivaldybės funkcijoms atlikti skirti objektai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą savivaldybės teritorijoje atsakingas savivaldybės infrastruktūros organizatorius ir (ar) savivaldybės infrastruktūros valdytojas.

Aukščiau išdėstytos sąvokos pateiktos pagal šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo redakciją. Tuo atveju, jei Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme sąvokos pakeičiamos, atitinkamai taikoma aktuali jų redakcija.

Įvertinus aukščiau išdėstytą informaciją bei kitas Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatas, su minėto įstatymo įsigaliojimu susijusius kitų teisės aktų pakeitimus, išskiriamos šios prioritetingos plėtros teritorijos, neprieštaraujančios Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniams:

- **Visa planuojama teritorija patenka į prioritetingas plėtros teritorijas, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę savivaldybės infrastruktūrą** – t.y. savivaldybė numato socialinės savivaldybės infrastruktūros objektus, gyventojų (kurių gyvenamoji vieta patenka į Savivaldybės infrastruktūros plėtros prioritetų schemoje pažymėtas prioritetingas plėtros teritorijas, kuriose vykdoma socialinės savivaldybės infrastruktūros plėtra iki 2031 m.) socialinių poreikių užtikrinimui. Socialiniai objektai dėl racionalaus jų naudojimo gali aptarnauti ne vienos prioritetingos plėtros teritorijos gyventojus. Konkretūs socialinės savivaldybės infrastruktūros objektai gali būti numatomi Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu, nurodant jų įgyvendinimo etapus, laikotarpį.
Prioritetingas plėtros teritorijas, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę savivaldybės infrastruktūrą arba kitaip tariant prioritetingą socialinę savivaldybės infrastruktūros plėtra vykdoma išlaikant principus dėl tvarios savivaldybės teritorijos vystymo, urbanistinių struktūrų optimizavimo (taikant kompaktiškų gyvenviečių formavimą), finansų racionalaus panaudojimo. Plėtojant naują prioritetingą socialinę savivaldybės infrastruktūrą prioritetingas plėtros teritorijose, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę savivaldybės infrastruktūrą, rekomenduojama:
  - *Naują ikimokyklinio ugdymo infrastruktūrą numatyti pasiekus 100 nepatenkintų prašymų priimti į jau esamą ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros objektą ir kai minėtų prašymų nėra galimybės tenkinti kitoje esamoje ikimokyklinio ugdymo infrastruktūroje.*
  - *Naują bendrojo ugdymo infrastruktūrą steigti, pasiekus 240 nepatenkintų prašymų priimti į jau esamą bendrojo ugdymo infrastruktūros objektą ir kai minėtų prašymų nėra galimybės tenkinti kitoje esamoje bendrojo ugdymo infrastruktūroje.*
- **Planuojamoje teritorijoje išskirtos prioritetingas plėtros teritorijas, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti inžinerinę infrastruktūrą.** Pirmuoju etapu (iki 2025 m.) numatyta savivaldybės susisiekimo infrastruktūros plėtra **Pramonės g., K. Donelaičio g., Lazdynų Pelėdos-Palaukio-Žemaitės g.** Antruoju etapu (iki 2031 m.) numatyta savivaldybės susisiekimo infrastruktūros plėtra **Pergalės rato g., Maironio g., Klevų g., Putinų-Topolių-Gluosnių g.** Prioritetingas plėtros teritorijos – plotai (kuriuose

savivaldybė įsipareigoja vystyti inžinerinę infrastruktūrą), atitinka infrastruktūros objektų žemės sklypų plotus, o jei jie nėra suformuoti – objektų užimami bei jų eksploatacijai ir priežiūrai reikalingi žemės plotai, koridoriai.

Kiti konkretūs prioritetiniai savivaldybės susisiekimo infrastruktūros plėtros objektai gali būti numatomi Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu, nurodant jų įgyvendinimo etapus, laikotarpį.

Rekomenduojama pirmiausiai tenkinti pirmo tipo urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų susisiekimo sistemos vystymo objektų poreikį.

- **Didžioji dalis planuojamos teritorijos urbanizuotos dalies patenka į teritorijas, kuriose vykdoma prioritetinė centralizuoto geriamojo vandens ir centralizuoto nuotekų tvarkymo savivaldybės infrastruktūros plėtra**, Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimo Šiaulių rajone patvirtinimo“, keitime, patvirtintame 2021 m. gruodžio 29 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-337, numatyta pirmu etapu.

Pagal Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2021 02 23 sprendimą Nr. T-50 „Dėl savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“, Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūra, kuri yra nurodyta strateginiame savivaldybės veiklos plane ir priskirta Savivaldybės teritorijos bendrojo plano prioritetinei plėtros teritorijai nuo strateginio savivaldybės veiklos plano patvirtinimo tarybos sprendimu dienos, yra laikoma atitinkanti infrastruktūros pripažinimo prioritetine savivaldybės infrastruktūra kriterijus ir yra laikoma prioritetine savivaldybės infrastruktūra.

Tarybos sprendimu gali būti patvirtinti kitos savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijai, pagal kuriuos, tenkinant bent vieną iš nurodytų kriterijų, neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra pripažįstama prioritetine.

Savivaldybės infrastruktūrą, kuri atitinka numatytus savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijus (vieną iš jų), Savivaldybės taryba turi teisę, bet ne pareigą, sprendimu pripažinti prioritetine, Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos apraše nustatyta tvarka.

Rekomenduojama infrastruktūros objektus dėstyti šiuose teritorijų naudojimo tipuose: mišri centro teritorija, mišri gyvenamoji teritorija, gyvenamoji teritorija, socialinės infrastruktūros teritorija, paslaugų teritorija, inžinerinės infrastruktūros teritorija, inžinerinės infrastruktūros koridorių teritorijos, bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorijos.

Urbanizuojamų teritorijų prioritetinei plėtrai priskiriama teritorijų naudojimo tipo „Mišri centro teritorija (GC)“ teritorija – miesto centrinė dalis.